

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 43 (1186) 1972 SPALIO - OCTOBER 26

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA

Tel. 368-6813

Su savo tauta

Banalu sakyti, kad Lietuva okupuota, nes tai jau pasakytą tūkstančius kartų. Taip, banalu kalbėti, bet skaudu kentėti. Toji banalybė darosi kartais tokia skaudi bei nepakeliamą, kad mūsų tautiečiai tenai nepabūgsta gyvybės aukos — vieni susinaikina, kiti rizikuoja pasiekti laisvę užsienyje. Paskutiniai įvykiai Lietuvoje pakankamai aiškiai liudija esamas nuotaikas. Mes gi, būdami išeivijoje, negalime būti šaltai stebėtojai ir viską vertinti šalto kritiko akimis, nes esame daugiau ar mažiau skaudžiosios dramos dalyviai. Tai, kas stebinčiam kritikui atrodo banalybė, mums yra deganti drama. Jei Lietuvos okupacija prašalaitiui tėra paprastas, banalus faktas, tai mums jis yra daugiau nei faktas — tai kenčiantis mūsų pačių buities dalis. Ji rūpi mums, o mes rūpime jai — Lietuvai. Tai mato ir okupaciniai pareigūnai. Jie dažnai pravaržiuoja išeivius, vadindami juos "tautos atplaišomis", "buržuazinius nacionalistais", "fašistais", "hitlerininkais", "vaduotojais" ir pan. Tai rodo, kad ir tiems sovietiniams pareigūnams rūpi išeivija. Kitaip jie tylėtų. Juk niekas nekaltina apie nutirpusį perykštį sniegą. Deja, tas jų rūpestis yra neigiamo pobūdžio, nes stengiasi palenkinti išeiviją savo tikslams — vilionėmis, grasinimais, suniekiniu spaudoje ir pan. Tam tikslui jie siuntinėja ir "Gimtąjį Kraštą", skirtą sovietinei santvarkai liaupsinti bei naujo rojaus vaizdai sudaryti išeivių akyse.

I tų gairių eilę rikiuojasi taip pat įvairios sovietinės delegacijos ir propagandiniai koncertai, atliekami pavergtos Lietuvos menininkų. Sakome "propagandiniai", nes koncertai nelygūs koncertams. Iki šiol Kanadoje esame jų turėję visą eilę. Vieni jų buvo meno renginiai su aiškiu tautiniu atspalviu, kiti pajungti sovietinei propagandai. Kaikuriems rengėjams pavyko atspalvinti nuo visų "angelų sargų", išvengti skaudaus sovietinio atspalvio ir koncertų rengimą perkelti grynai lietuviškojo meno plotmėn. Su tais koncertais Kanadoje didelių problemų nebuvo. Problema sudaro propagandiniai koncertai, rengiami vietinių komunistų arba jiems artimų žmonių. Pirmiausia jie yra propagandiniai ne savo turiniu, o tikslu, aplinkybėmis ir rengėjų užmoju. Okupuotos Lietuvos menininkai užsienio scenoje vengia partinio turinio dalykų, bet pats jų įstatymas ir sovietinius rūmus ir pasirodymas išeivijos lietuviams bei kanadiečiams šiuo metu, kai Lietuvoje vyksta herojiškas pasipriešinimas vergijai, sugestijonuoja mintį: "Žiūrėkite, kokia pas mus laisvė!" Pasak propagandistų, jei nebūtų laisvės, nebūtų nė tokio meno. Jie užmiršta, kad menas galimas ir kalėjime. To nepaisydami propagandistai gieda savo giesmę ir verčia jai pritariti tikruosius dainininkus. Pastarieji galbūt to neįjaučia ir važiuoja tokia vežime, kokiame yra pasodinti. Kad taip yra, liudija ir tas faktas, kad pvz. į koncertų rengimą Kanadoje įsijungė ir sovietų-kanadiečių draugystės organizacija. Prie jos pridėjus vietinius lietuvių komunistus, susidaro aiški propagandinė grupė, kuriai pirmoje eilėje rūpi ne menas, ne lietuviybė, bet Lietuvos pavergimo tiesioginis ar netiesioginis liaupsinimas, kuris pasireiškia ypač priėmimuose, surengtuose koncertų proga.

Kultūrinio bendradarbiavimo šalininkai, bent kaikurie, net ir tokiu atveju mano, kad ir minėtomis sąlygomis okupuotos Lietuvos menininkų koncertai yra visiems priimtini. Esą visais atvejais reikia bendradarbiauti su tauta. Deja, su tokia nuomone negalima sutikti. Taip, išeivijai reikia bendrauti su tauta, bet ar propagandiniais tikslais siunčiami žmonės iš Lietuvos yra tautos atstovai? Kai aiškiai matyti, kad meno žmonės turi pajunge maskvinės propagandos vyrą, ar gali blaiviai galvojęs lietuvis išeivis laikyti pastaruosius žmonėmis, išreiškiančiais tautos aspiracijas? Juk ir dabartinėje Lietuvoje, šalia pavergtųjų, yra ir pavergtųjų tarnaujančių. Kai pastarieji prisijungia prie išeivijos komunistų, padėtis dar labiau išryškėja. Sakoma, kad Lietuvoje tarp kompartijos žmonių yra ir tikrai lietuviškai galvojančių, bet niekas netvirtina, kad išeivijos komunistuose būtų tokių drąsulių. Iki šiol jie savo lietuviškumo niekur neparodė. Jie lenkėsi Maskvai Lietuvos okupacijos atvejui, lenkėsi Čekoslovakijos, Vengrijos ir visais kitais atvejais. Jie buvo Lietuvos nepriklausomybės duobkasiai, tokie ir dabar tebėra. Tad ar bendravimas su jais yra bendravimas su tauta? Ainaip! Tai bendravimas su tautos kenkėjais. Dėlto ir jų rengiami koncertai, išnaudojamas savo tikslams nieku dėl menininkų yra išeivijos atmosferos nuodijimas bei smilkymas Maskvai. Kai iškilieji Lietuvos menininkai galės laisvai pasiekti išeiviją ir atsiriboti nuo jiems primestų propagandinių tikslų, visiems bus maloni atgaiva. Deja, šiuo metu tų sąlygų nėra.

Kanados įvykiai

RUNGIASI POLITINĖS PARTIJOS

Liberalai ir konservatoriai didelį dėmesį rinkiminiame vajuje skiria Toronto miestui, kuris 1968 m. buvo tapęs liberalų tvirtove. Turontiečiai tada masiškai pasisakė už liberalus, remdami naująjį jų vadą P. E. Trudeau. Konservatorių partija betgi nėra užmiršusi 1958 m. rinkimų, kuriuose panašios torontiečių paramos susilaukė jų anuometinis vadas J. Diefenbakeris. Tad nenuostabu, kad Toronte jau keletą kartų lankėsi R. Stanfieldas ir P. E. Trudeau. Pastarajam praėjusią savaitę buvo surengtas priėmimas Maple Leaf Gardens arenoje, sutraukęs apie 20.000 gerbėjų. Jų tarpe buvo ir L. B. Pearsonas, premjerui P. E. Trudeau įteikęs gimtadienio tortą, nors iš tikrųjų jo gimtadienis buvo tik sekančia diena. Spaudoje dar ir dabar ginčijamasi dėl P. E. Trudeau amžiaus. Oficialiai skelbiama, kad jis yra gimęs 1919 m., tačiau artimieji bendradarbiai jo gimimo dieną datuoja 1918 m. Šiose pagerbtuvėse buvo minimi 1918 m. Už jas premjeras P. E. Trudeau atsiliejo Torontui

užsienio reikalų ministerio M. Sharp tą pačią dieną padarytu pranešimu, kad federacinė vyriausybė už \$30 milijonų įrengs 36 akrų parką Ontario ežero pakranteje, tarp Bathurst ir York gatvių. Sis Otavos nutarimas nebuvo žinomas nei Toronto miestovadovybei, nei Ontario vyriausybei. M. Sharp jį paskelbė prieš premjerą P. E. Trudeau atvykimą į Maple Leaf Gardens. Oficialiai teigiama, kad a r d e n s. Oficialiai teigiama, kad Otavos parko klausimu jau seniai buvo padarūs sprendimai, tik nenorėjo jo paskelbti, kad spekuliantai nepradėtų supirkinėti žemės ir nepakeltų jos kainos.

Didžiausia staigmena rinkiminiame vajuje tenka laikyti Toronto didžiųjų dienraščių "The Toronto Star" ir "The Globe and Mail" užimtas pozicijas. Pirmasis rugpjūčio 19 d. vedamuoju pasisakė už konservatorius, antrasis — už liberalus, pakeičiamieji bendradarbiai jo gimimo dieną datuoja 1918 m. Šiose pagerbtuvėse buvo minimi 1918 m. Už jas premjeras P. E. Trudeau atsiliejo Torontui

(Nukelta į 9-tą psl.)

Amerikos lietuvaitės, "Grandinėlės" ansamblio narės, au liencioj pas popiežių Paulių VI praėjusią vasarą. Jos prašo popiežių pagalbos pavergtai Lietuvai bei specialaus dėmesio jos nesibaigiančiom kančiom

Demonstravusio jaunimo teismas Vilniuj

Iš kelių šimtų jaunuolių atrinkti aštuoni ir nubausti įvairiomis bausmėmis

Apie aštuonių Kauno jaunuolių teismą spalio 5 d. prašeko "Tiesa" ir "Komjaunimo Tiesa", spalio 7 d. — "Valstiečių Laikraštis", spalio 12 d. — "Gimtasis Kraštas". Laisvoje visuomenėje kiekvienas laikraštis būtų paskelbęs savo korespondentų pranešimus su skirtingomis detalėmis ir pastabomis. Okupuotos Lietuvos spauda turėjo tenkintis P. Jankausko ir A. Marcinkevičiaus ta pačia informacija, kurios tekstą, be abejonės, rūpestingai patikrino cenzoriai ir aprobavo vilniškės kompartijos vadovybė, o gal net ir Maskvos atstovai, nes juk pirmiausia žinią apie jaunuolių teismą užsienio laikraštiniams Maskvoje paskelbė sovietinė TASSo agentūra.

Teisėjai ir kaltintojai

P. Jankausko ir A. Marcinkevičiaus pranešimas iš teismo salės "Tvarkos ardytojai nubausti" skaitytuos pirmiausia supažindina su teisėjais, kaltintojais ir teisiamaųjų gynėjais:

Lietuvos TSR Aukščiausiojo teismo baudžiamųjų bylų teisminė kolegija, susidedanti iš Aukščiausiojo teismo nario M. Ignoto, liaudies tarėjų — Vilniaus radijo komponentų gamyklos inžinierės L. Didžiulienės ir Vilniaus Vito kailių pramonės įmonių susivienijimo darbininko V. Dijkio, viešame teismo posėdyje išnagrinėjo aštuonių jaunuolių, kaltinamų viešosios tvarkos pažeidimais, kuriuos jie padarė gegužės 18 d. Kaune po to, kai miesto sode nusizūdė psichiškai sergąs devyniolikmetis Romas Kalanta, baudžiamąją bylą. Teismo procese dalyvavo valstybinis kaltintojas J. Bakučionis, visuomeniniai kaltintojai: Kauno K. Poželos spaustuvės cinkografijos cecho darbininkas A. Milašius, Kauno automatizacijos priemonių eksperimentinės gamyklos inžinierius Z. Skibinias, Kauno politinio techninio komjaunimo organizacijos sekretorė O. Grigonienė. Teisiamuosius gynė respublikos Advokatų kolegijos nariai G. Gavronskis, P. Kudaba, V. Zabiela, A. Sarka, A. Urbaševičius.

Kaltinimai

Visi kaltintojai pateikė nepolitinio pobūdžio kaltinimus:

Visiems teisiamiesiems buvo pateiktas kaltinimas, numatytas Lietuvos TSR Baudžiamosio kodekso 1993 straipsnyje (viešosios tvarkos pažeidimų organizavimas arba aktyvus dalyvavimas juose), kuriuo baudžiama laisvės atėmimu iki trejų metų. Dviem iš jų taip pat pateiktas kaltinimas, numatytas Tarybų Lietuvos baudžiamosio kodekso 225 straipsnio antroje dalyje ir 99 straipsnio pirmoje dalyje (už chuliganizmą ir valstybinio turto sužalojimą). Be šių aštuonių asmenų, viešąją tvarką pažeidė ir V. Truškauskas, kuris gegužės mėnesio pradžioje su grupe kitų asmenų išpriešino nepilnametę mergaitę ir patrauktas baudžiamojam atsakomybėn kitoje, išpriešintavo byloje.

Kaltinamieji

Kaltinamųjų saraše pirmiausia pristatomas Kauno dramos

teatro scenos darbininkas Vytautas Kaladė, gimęs 1947 m. ir baigęs 6 klases, mėgstąs susikirsti su milicininkais: "Ilgaplaukis, visada suirzęs, viskuo nepatenkintas, jis elgdavosi įžūliai, ignoruodavo elementarias elgesio normas. Pavasarį Kauno Sporto halėje koncerto metu V. Kaladė buvo sulaukęs antrą kartą už chuliganizmą. Tada jį nubaudė penkiolika parų arešto..." Toliau seka 1953 m. gimęs Kauno mokykloje kombinato mokynys Juozas Macijauskas ir jo bičiulis iš to paties kombinato Jonas Prapuolenaitis, gimęs 1951 m. Jiedu, būdami neblaivūs, varė suolus ir išdaužė porą langų. Girtas buvęs ir Antanas Kačinskis, gimęs 1948 m., baigęs 7 klases, mokėsis Kauno mokykloje kombinato kursuose. Rimanto Baužio gimimo data — 1954 m. Pabrėžiama, kad jis "iš vaikystės buvo sunkiai auklėjamas, elgėsi blogai". Kauno eksperimentinės automatizacijos priemonių gamyklos pakuojuotojas Kazys Grinkevičius, 24 metų amžiaus, ir Kauno pirmosios statybos remonto valdybos mūrinių Vytautas Zmuidas, 23 metų amžiaus, abu baigė tik aštuonmetę mokyklą, demonstracijon įsijungė būdami girti. Kaltinamųjų sąrašą užbaigia spaustuvės mokinė Virginija Urbonavičiūtė, demonstracijų metu buvusi dar nepilnametė, bet "pasidavusi akimirksniui nuotakai ir užsikrėtusi kitų triukšmadių pavyzdžiu". Į akis krinta faktas, kad kaltinamieji pristatomi kaip girti triukšmadiariai, išskyrus V. Kaladę, R. Baužį ir V. Urbonavičiūtę.

Spontaniška demonstracija

Demonstracijos spontaniškumą ir jos patriotinį pobūdį liudija korespondentų P. Jankausko ir A. Marcinkevičiaus pranešimai, nors prie jo ir priekartinė demonstrantų niekinanti sakinio užbaiga:

Teismo proceso metu paaiškėjo, kad nė vienas teisiamasis R. Kalantos net nepažinojo. Be kita ko, iki minėto įvykio nebuvo teisiamieji pajistami ir tarp savęs. Vieni jų aiškino, kad gatvėje atsidūrė, esą, norėdami "pagerbti" velionį, kiti — atsitiktinai, bet ir vienus, ir kitus ten atvedė paprasčiausias chuliganų paskatų sukeltas noras patriuškauti.

Tai gi, demonstracijos dalyviai susirinko pagerbti už Lietuvos laisvę pasiaukojusio R. Kalantos, nepažindami jo ir vieni kitų. Veikliausias buvo sėdėjimo ir bado streiką bandęs organizuoti V. Kaladė:

Įžūliai, chuliganaiškai V. Kaladė elgėsi ir gegužės 18 dieną. Jis vienas pirmųjų davė dingstį trikdyti viešąją tvarką, ėmė isteriškai triukšmauti, bandė stabdyti pravažiuojantį transportą, paleido gaudą, kad tariamai esą sulaukyti nusizūdžiusio tėvai (o jie niekada ir nebuvo sulaukyti), kvietė panašius į save susiburti miesto sodelyje ir ten "sėdėti,

negerti ir nevalgyti, kol jie nebus paleisti".

Galbūt R. Kalantos tėvai ir nebuvo suminti, bet jeigu demonstruojančio jaunimo tarpe pasklido toks gandas, matyt, būta rimto įtarimo, kad taip galėjo įvykti. Tas ryžtas "sėdėti, negerti ir nevalgyti, kol jie nebus paleisti" nieko nereikalauja sau, bet viską atiduoda R. Kalantos tėvams. Šią mintį jaučia ir P. Jankauskas su A. Marcinkevičium, pranešėjai iš teismo salės, įspausdami į V. Kaladės lūpas jaunimo pasiaukojimą menkinančius žodžius:

— Kai bandžiau susirinkusius sudorinti prie sodelio, manimi pasekė tik septyni ar aštuoni jaunuoliai, daugiau niekas nesėdo. Nepalaukė mano kvietimo negerti ir nevalgyti.

"Laisvę hiapiams"?

Užsienio spaudoje plačiai nuskambėjo demonstracijos dalyvavusių Kauno jaunuolių šūkiai "Laisvę Lietuvai!" Minėta me teisme jie buvo nutylėti, o V. Kaladė padarytas beveik Lietuvos hių karaliumi:

Kaladė šūkavo: "Laisvę hiapiams!", "Laisvę jaunimui!" Paklaustas, kokios laisvės jaunimui jis reikalavo, Kaladė paaiškino, kad turėjo mintį: je tik "ilgaplaukių" madas. Kaladė ir jį panašius apskretę draubūiai, ilgi plaukai, keliai visuotini pasipiktinimą, spiegiantis tranzistorius, bastymasis gatvėmis žymia daili buvo jų gyvenimo prasmė.

Teismui, atrodo, labiausiai stengėsi įtikti R. Baužys, nuvertindamas R. Kalantą, V. Kaladę, visus teisiamuosius ir, žinoma, pats save:

— Savizudžio aš asmeniškai nepažinojau. Manau, kad jis nusizūdė dėl nenusisekusios meilės. Milicijos darbuotojai, draugoviniai, — testas Baužys, — stengėsi mus sulaukyti nuo viešosios tvarkos pažeidėjimo. Tačiau aš nepaklausau. Pats nežinau, kodėl taip elgiausi. Matyt, esu bevalis, savimylis, norėjau išsiskirti iš kitų, pasirodyti...

Smerkdamas savo, Kaladės ir kitų triukšmadiarių elgesį, Baužys teisme kalbėjo:

— Kaladė savo parodymuose nori pasilikti "švarus". Jis skundžiasi milicija, nors jam teko susidurti tik su atskirais milicijos darbuotojais, reikalavusiais laikytis visiems būtinų elgesio normų. Pagal Kaladę būtų galima manyti, kad mes, grupelė sėdinčiųjų teisiamaųjų suole, — atstovaujame jaunimui. Reikia žiūrėti į visumą. Iš mūsų poelgių negalima spręsti apie jaunimą.

Dėmesio vertas yra R. Baužio bandymas, galimas dalykas, padikuotas pačių kaltintojų ir teisėjų, nuo aštuonių teisiamaųjų atsiesti Lietuvos jaunimą, sudarant įspūdį, kad jis yra kitoks. Jeigu demonstrantams sutvardyti prireikė net specialaus parašutinininkų dalinio su lazdomis, tokia mintis yra neįtikėtina naivi. Su aštuoniais teisiamaisiais ir keliais hiapiams lengvai būtų susidorojusi milicija.

(Nukelta į 9-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

PAYZIUJE POSEDZIAVĖ EUROPOS BENDROSIO RINKOS KRASTŲ vadai padarė istorinį nutarimą iki 1980 m. įsteigti Europos Sąjungą. Detaliai šiam sumanymui įgyvendinti turės paruošti iki 1975 m. bendrajam Rinkai priklausančių valstybių — Prancūzijos, V. Vokietijos, Italijos, Belgijos, Olandijos, Liuksemburgo, Britanijos, Airijos ir Danijos užsienio reikalų ministrai. Atrodo, minėtieji kraštai, sekdami Jungtinių Amerikos Valstybių pavyzdžiu, taps Jungtinėmis Europos Valstybėmis. Konferencijoje taipgi buvo nutarta laikytis bendrosios linijos prekybinės derybose su JAV, sustiprinti paramą ekonominių požiūrių neišsivysčiusiems kraštams, siekti tvirtesnio balso pasaulio reikaluose. Konferencijoje buvo atmetas Olandijos ir V. Vokietijos pasiūlymas įsteigti specialią instituciją propaguoti Europos

ir JAV bendradarbiavimui visose srityse. Prancūzijos prez. G. Pompidou nuomone, tokiu atveju panašios institucijos pradėtų reikalaoti ir Sovietų Sąjungai. Britanijos premjeras E. Heath pasisakė už dabartinių ryšių su JAV tęstinumą be specialios institucijos. Jam pritarė V. Vokietijos kancleris W. Brandt ir Olandijos premjeras B. Bieshuelel, atsisakydami savo sumanymo.

MARKSISTO PROBLEMOS

Čilės marksisto prezidento S. Allende beveik dvejus metus trukęs krašto valdymas gali baigtis pilietiniu karu. Sunkvėžimų vairuotojų ir savininkų pradėtas streikas susilaukė pritarimo dalinių streikų būdu visoje Čilėje. Mažieji prekybininkai uždarė savo krautuves, palikdami tik vaistines ir maisto gaminių parduotuves su baigiančiomis išuštėti lentynomis. Susisiekimą Santiago beveik sustabdė įsijungimas streikant privačiose rankose esančių autobusų linijų. Dviejų parų streiką buvo paskelbė ir valstybinės orlinio susisiekimo "Lan-Chille" bendrovės lakūnai. Prez. S. Allende rezidencijai saugo kariuomenės daliniai, o policija su gaisrininkais vandeniu bei šarūnėmis dujomis bando išsklaidyti beveik nuolatines demonstracijas Santiago. Gatvėse aidi šūkis: "Čilė yra ir bus laisvas kraštas!" Atėjęs į valdžią, marksistas prez. S. Allende valstybės išde rado \$377 milijonus, o dabar jau pats prisipažino, kad išdardas tuščias. Piniginį Čilės escudo vienatį jis buvo priverstas nuvertinti jau du kartus, antįrį kartą visu 100%. Per šį metų tris ketvirčius infliacija pakilo net 99,8%.

ARTEJA KARO UŽBAIGA?

Paryžiaus laikraščio "France-Soir" pranešimu, prez. R. Niksono patarėjas H. Kissinger jau yra susitaręs su S. Vietnamo atstovais pradėti karo pailauba. P. Vietname lapkričio 1 d. Problema sudaro tik P. Vietnamo prezidento N. V. Thieu pasitraukimas. Šią mintį patvirtina ilgoka H. Kissingerio viešnagė Saitone, jo ir JAV ambasadoriaus E. Bunkerio pokalbiai su prez. N. V. Thieu. Atrodo, prez. R. Niksonas pritaria koalicinei vy-

Paryžiaus laikraščio "France-Soir" pranešimu, prez. R. Niksono patarėjas H. Kissinger jau yra susitaręs su S. Vietnamo atstovais pradėti karo pailauba. P. Vietname lapkričio 1 d. Problema sudaro tik P. Vietnamo prezidento N. V. Thieu pasitraukimas. Šią mintį patvirtina ilgoka H. Kissingerio viešnagė Saitone, jo ir JAV ambasadoriaus E. Bunkerio pokalbiai su prez. N. V. Thieu. Atrodo, prez. R. Niksonas pritaria koalicinei vy-

Pabėgo iš sovietinės ekskursijos

Pastaruoju metu pagausėjo pabėgėliai iš okupuotos Lietuvos. Ukrainiečių jūrininkų grupė, pasiekusioje Graikiją š.m. rugpjūčio 14 d., yra ir lietuvių. Iki šiol nežinoma, kiek ten lietuvių yra — vienas ar daugiau. Jie visi yra internuoti Graikijoje. Niekam neleidžiama su jais pasimatyti. Labiausiai pagarsėjo Butkų šeima, laimajai pasiekusi Čikagą. Kaip naujaisiu pabėgėlių paskelbė Associated Press spausdų agentūra, gavusi žinią iš Genujos, Italijoje. Šią žinią atspausdino Hamiltono dienraštis "The Spectator" spalio 17 d. Joje sakoma, kad nuo sovietinės ekskursijos atsiskyrė Jono Morkūnas Lenghinas, 45 m. elektromechanikos inžinierius, nuėjo į Genujos policijos įstaigą ir paprašė politinės globos. Iš paskelbto teksto galima spėti, kad tai Lionginas Morkūnas, sūnus Jono. Jis atsiskyrė nuo sovietinės grupės, išvykstančios į Milaną. Atėjęs policijos įstaigon, pareiškė: "Esu Sovietų Sąjungos pilietis ir prašau politinės globos." Romos laikraštis "Il Messagero" paskelbė, kad L. Morkūnas Vilniuje vadovavęs rakečių imonei ir buvęs vienas iš planuotojų erdvių srityje. Turimomis žiniomis, Lietuvoje liko jo žmona ir 10 metų dukrelė. Italijos policija nuvežė jį į pabėgėlių stovyklą Trieste. Žinios iš ki-

to šaltinių sako, kad L. Morkūnas esąs 55 m. amžiaus ir pabėgęs iš sovietų prekybinės atstovybės. Triestis jis pareiškęs norą susitikti su diplomatiniais J. A. V. atstovais. Kol kas nėra visai tikslų duomenų apie šį pabėgimą.

Atvyks mons. C. Krivaitis?

J. A. V. lietuvių spauda paskelbė žinią, kad š.m. lapkričio 12 d. į JAV atvyks Sov. Sąjungoje dar veikiančių religinių bendrijų vadovai, kurių tarpe bus ir Vilniaus arkivyskupijos valdytojas mons. Česlovas Krivaitis. Delegacijos vadovu bus šios ortodoksų metropolitas Nikodim. Jį lydys vyr. Maskvos žydu rabinas Jakov Fišman, latvių liuteronų vysk. Janis Matulis, vyriausias baptistų tarybos sekr. Aleksej Byčkov, mahometonų atstovas Žiaudin Bamačanov ir ortodoksų teologinės akademijos Leningrade profesorius Vladimir Gundiajev. Šią delegaciją pakvietė organizacija "Appeal of Conscience Foundation". Jai vadovauja Niujorko rabinas A. Schneideris, kun. T. Davis, SJ, buvęs žurnalo "America" redaktorius. kun. H. Bosley, metodistų klebonas Manhattane. Šios grupės tikslas esąs ginti religines teises visuose kraštuose. Kokia iš tikrųjų tos delegacijos misija, dar neaišku.

Tėviškės Žiburiai — lietuvių savaitraštis

Laidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
 Aedaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
 Metinė prenumerata \$7, pusmetinė — \$4. Rėmėjo prenumerata \$10
 Skelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuodžiūra.
 Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
 Subscription rates: \$7 per year, \$4 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.
 941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
 Tel. 368-6813

LATVIŠKOS LAIDOTUVĖS

AL. GIMANTAS

Kalbėti apie šermentis ar laidotuves nėra per daug populiaru. Nevienas skaitytojas, išvydęs antraštę, net ir nesivargins toliau skaityti. Užtenka gi temų apie gyvuosius ir mus rišiančias problemas.

Neseniai teko aktyviai dalyvauti ir stebėti vienos artimos latvių šeimos nario laidotuves. Kadangi visas ceremonijas buvo gerokai skirtingas nuo mums įprastų papročių, tad ir norėjusi vienu kitu sakiniu atpasakoti visą eigą. Nebūtinais mes turėtume sekti, kartoti ar viską reformuoti latvišku pavyzdžiu, bet, kaip tuoj pamatysime, bus keletas epizodų, kurie galėtų būti ir praktiški, ir patrauklūs. Galima būtų kalbėti ir pakeisti mūsų gana jau nelankioje šermentų darbotvarkėje.

Idomu, kad visą pagrindinę šermentų ir laidotuvių našta "vėžė" parapija ir klebonas. Vėlinis mirė ligoninėje ankstyvą šeštadienio rytą. Kunigas tuoj užmezgė ryšį su laidotuvių įstaiga, kuri paprastai ir gauna visas latviškas laidotuves iš tos parapijos. Už kiekvienas gautas laidotuves toji įstaiga skiria tam tikrą piniginę auką latvių bažnyčiai. Nenorint per daug varginti mirusiojo šeimos ir artimųjų, kurie ir taip buvo labai išvarginti sunkiai sirgusio savo nario, šermentis ir palaikų išstatymas buvo numatytas tik pirmadienį — 3 v. p. p. tik šeimai, 7 v. oficialus atsiveikimas. Pastarasis buvo grynai religinio turinio, kunigui vadovaujant, vargonams grojant ir tikintiesiems giedant. Šios apeigos užtruko mažiau valandos, ir giliai susikaupę šeimos bičiuliai greit išsiskirstė. Nebuvo tokios kermosinės spūsties, garsų pokalbų ar net ir prunkštavimo, kurį ne taip retai girdime lietuviškų šermentų metu.

Rytojaus dieną laidotuvės 10 v. iš šventovės. Karstas jau buvo atvežtas be jokios palydos iš laidotuvių koplyčios ir stovėjo atidarytas altoriaus priekyje.

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS

Nauji nariai ir įnašai:
 485. Akstino, Juozo atm. \$200
 486. A. N. K. 100
 487. Banelis, Algirdas 100
 Įnašus papildė:
 175. Daugėlavičius, Alfonsas iki 200
 257. Prišas, Juozas iki 500
 Prieš 10 metų Montrealyje mirė sviesus ir pagarbūs mūsų tautietis a. a. Juozas Akstinas. Šia sukaityvė proga jo šeima ir artimieji draugai, gyvendami neįsiskaidomais su vėliniu praleistų dienų prisiminimais, prasmingai jį pagerbė įamžindami jo vardą Kanados Lietuvių Fonde. Įnašą sudėjo: Nijolė, Silvija, Vukas Akstinai, K. I. Andriuskevičiai, P. J. Baltonai, R. O. Bukauskai, J. M. Dabkai, G. L. Dainiai, A. V. Daugėlavaičiai, G. Gedvilienė, S. A. Jaugėliai, V. M. Jonynai, M. J. Juodviršiai, V.

E. Kerbeliai, S. J. Kešgallos, J. N. Kibirkščiai, Z. H. Lapiniai, R. R. Lapiniai, J. B. Lukoševičiai, I. P. Lukoševičiai, I. A. Mališkos, J. Mališka, R. I. Maziliauskai, H. B. Nagiai, V. I. Pavilaniai, P. E. Povilačiai, A. D. Puzaraskai, V. Remeikienė, C. J. Tanner, A. Z. Urbonai, L. R. Urbonai, J. G. Zabieliuskai ir V. M. Žiziai. Alg. Banelis, gyvenantis Toronte, yra jaunesniosios kartos atstovas, tvirtai įkėles kojas į savarankišką vandenitiekio įrengimų verslą, visuomet jautrus lietuviškų reikalų rėmėjas. A. V. Daugėlavaičiai iš Montrelio ir J. Prišas iš Toronto, papildydami savo įnašus, parodė mums ne tik didelį lietuviškų reikalų supratimą, bet kartu gražų ir sektingą pavyzdį. Kanados Lietuvių Fondas visiems yra didžiai dėkingas.

P. BASTYS, ižd.

A + A

Mortai Valevičienei

mirus, nuoširdžių užuojautą reiškiamo sūnams JUOZUI ir VLADUI, dukteriai SOFIJAI LUKIS ir jų šeimoms —

M. ir P. Vaitioniai

MOHAWK**FURNITURE LTD.****PILNAS NAMŲ APSTATYMAS****ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI****SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI****ĮVAIROUS KILIMAI • ŠALDYTUVAI****VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.****SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINELĖS**

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. O X 9-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Už šešerių metų sueis pusė šimtmečio nuo tos dienos, kai Antanas Vanagaitis atsisėdęs prie mikrofono vienoj Čikagos radijo stotyje prabilo: "Labas vakaras, mieli radijo klausytojai". Taip gimė pirmoji lietuvių radijo programa Amerikoje. Pati radijo technika buvo tik šešerių metų amžiaus vaikas, bet lietuviai Amerikoje jau tada įvertino šio naujo išradimo svarbą ir ėmė naudotis juo lietuviškai išlaikyti. Per sekančius dešimtmečius gimė visa eilė lietuviškų radijo programų.

Po antrojo pasaulinio karo naujoji ateiviai padarė savo įnašą. Pasigirsta tobulėnė lietuvių kalba radijo bangomis. Nusidėjusias polkutes pakeičia Čiurlionio ansamblis. Šalia Metropolito Operos solistės Onos Kašauskaitės, atsiranda naujų lietuviškų talentų. Kolonijose, kur anksčiau radijo bangomis lietuvių kalbos nesigirdėjo, štai jau prabyla: "Labas rytas, labas vakaras, sveikina jus Detroito Lietuviškas Balsas... Čikagos Lietuvių Forumas... Kalifornijos Lietuvių Radijas... Toronto Tėvynės Prisiminimai... Niujorko Laisvės Žiburiai... Montrelio Lietuviškas Radijo Pusvalandis... Klevelando Tėvynės Garsai... Baltijos Aidai... Ročesterio Lietuvių Radijo Valandėlė... Kalifornijos Lietuvių Radijas... Baltijos Aidai... Filadelfijos Bendruomenės Balsas..."

Atsiradus naujai komunikacijos technikai — televizijai, štai, veržlus, ateitin žvelgiąs asmuo,

Čia kūrėsi Amerikos Lietuva

Pensilvanijos plotuose, kur prieš šimtmetį kūrėsi ir dirbo lietuviai angliakasiai

VLADAS RAMOJUS

(Tėsinys iš praėjusio numerio)

Ten nėra kablų

Simpatingas klebonas mus nusivėdė ir į parapijos kapines. Ant priekinių vartų, pakilusių į įkalnę, matyti užrašas: "Lithuanian Cemetery". Bet šie vartai uždaryti ir nenaudojami. Kai mirusius angliakasių atveždavo dar su arkliais, tai čia iškeldavo karstą iš vėžio ir nešdavo prie duobės. Dabartinėms automobilių procesijoms padaryti kiti vartai. Didžiausios iškilmės čia vyksta Kapų puošimo diena. Tada lietuviškai atkalbama litanių ir giedamos "Viešpaties angelas". Ta giesmė palydimos ir daugelio lietuvių laidotuvės. Tiek Tamaqua, tiek ir kitose aplinkinėse lietuvių kapinėse mirusiųjų karstai atlydimi tiesiai prie duobės. Jų netampo jokie kablai, kaip kad buvo daroma Sv. Kazimiero kapinėse Čikagoje. Ir kai apie tai pasakojom vieto klebonams, iš nuostabos bei pasipiktinimo jie tiesiog traukė pečius.

Motina ir dukra

Vaikščiodami po Tamaqua lietuvių parapijos kapines, susitikome motiną ir dukrą, tvarkiančias artimųjų kapus. Jos abi tarp savęs kalbėjosi lietuviškai. Kai užkalbinom, pasisakė esančios iš gretimos Coaldale parapijos. Į tą vietą kaip tik dabar pagal planą buvom numatę važiuoti. Vos susipažinę, iš abiejų moterų pajutome plaukiančią ne tik gyvą lietuvių kalbą, bet ir nuoširdumą, nors jų pavardė labai sudaryta — Wecko. Motina kilusi iš Džukijos, nuo Varėnos, dukra čia gimusi. Seniau jų pavardė buvusi Vičkačka. "Kritusiųjų už laisvę" I tome esu iškėlęs vieną džiukų partizanų vadą — leit. Vičkačka, kurs žuvo netoli Varėnos Lietuvos partizanų vestoje laisvės kovoj. Nieko apie tai moteriškėms neminėja, bet mano galvojė kilo mintys, kad tos dvi moterys gali būti ano žuvusio džiuko — partizanų vado giminaitės. Vičkačkų pavardė Lietuvoje iš gyvųjų tarpo ištrynė sovietinė tautūdystė, o laisvojoje Amerikoje, tarp Pensilvanijos kalnu, lietuvišiosios sąmonės praradimas.

Dvelkia senovė

Coaldale miestelio lietuvių Sv. Jono bažnytylė, kurios apylinkėje vyksta didelės ligoninės statyba, savotiškai dvelkia senumu. Ji stovi ant kalno, sienos pilku tinku apkirstos, suskeldėjusios. Tebėra ir lietuviškas įrašas: "Sv. Jono Lietuvių R. K. Bažnyčia, gegužio 10, 1914". Įėjęs į vidų, nematai jokio liturginio atsinaujinimo ženklų. Altorius paliktas senasis, klebonas tebelauko Mišias nusisukęs į sieną. Vitražų rėmėjai: Vaikšnoras, Nedzinskų šeima, Skinkai, jaunųjų lietuvių klubas ir t.t. Tai vis parapijos lietuviškos praeities liudininkai. Kun. A. Kezys daug čia fotografavo, nes kitų klebonų iš anksto buvom perspėti, kad ši parapija po dabartinio klebono mirties gali būti panaikinta.

Kunigas iš Sibiro

Kai susitikom kleboną kun.

Negana, kad radijo programa lietuviška

K. PUGEVICIUS

Baltimorės vyskupijos radijo ir televizijos programų direktorius

medžiaginį pasaulį, kurie sugebėjo pasisavinti industrinės technologijos priemones. Ir mūsų laikais idėjų pasaulyje vyrauja tie, kurie valdo komunikacijos priemones. Lietuviai sugeba elektroninės komunikacijos erdvėje surasti vietas. Ne užmerkime akių ir neužkimškime ausų šiomis galimybėmis. Turime gerą įrankį — mokėkime juo pasinaudoti.

Asmuo, prabildamas per lietuvių radijo programą, gal pasieks daugiau žmonių, negu parapijos kunigai per dvidešimt sekundžių. Vienos radijo valandėlės klausytojų skaičius gali būti didesnis už kolonijos Vasaario 16 minėjimų dalyvių per praėjusius 25 metus. Radijo programos pasiklauso daugiau vaikų nei bendras skaicius vaikų, lankusių šeštadieninę mokyklą per ištisą tos mokyklos istoriją.

Tokios galimybės šventai įpareigoja programų vedėjus bei dalyvius ir mus visus daugiau dėmesio kreipti į lietuvių radijo bei televizijos veiklą ir visokiais būdais ją stiprinti, tobulinti, remti.

Tobulinti programas!

Mūsų radijo programų kūrėjai, vedėjai ir jų bendradarbiai yra užsitarnavę nuolankios mūsų visų pagarbos. Kiek valandų

jie praleidžia programom, nuskrįsdami savo šeimas, kiek sveikatos ir pinigų investuoja, kad visuomenė galėtų išgirsti lietuviškos muzikos, naujienų, pranešimų, — mes niekad nežinosime. Jei vienam kitam pasiseka kokią dolerį uždirbti, niekas neturėtų pasipiktinti.

Visdėlo radijo programų vedėjams gal vertėtų pasvarstyti, ar programos jau tokios tobulos, kad neįmanoma jų patobulinti? Atsiminkime, kad išaugo visai nauja karta, kuri reikalauja vis naujos medžiagos, naujo priėjimo.

Ar neįmanoma padaryti sisteminę klausytojų (o dar svarbiau neklausytojų) apklausimą trumpa, gerai suformuluota anketa? Ar negalėtų mūsų laikraščiai atspausdinti tokią trumpą anketą su visų radijo programų adresais tokią formą, kad skaitytojas, ją užpildęs, galėtų išskirti ir pasiųsti vietinės programos adresu arba tiesiai redakcijai? Pastaroji, surinkusi anketas, persiųstų atitinkamų programų vedėjams. Detroito tokios anketo duomenys buvo labai naudingi.

Atsiminkime, kad lietuvių radijo programų dažnai pasiklauso ir lietuviškai nekalbantys. Ar nevertėtų įvesti truputį anglų kalbos propagandos dėlei? Apalmai, koki lietuvių vaizdą sudaro kitataučiai vietinė programa? Ar dėl neprofesionaliai paruoštos programos kitataučiai klausytojai negali susidaryti vaizdas, kad lietuviai analfabetai? Ar mes, angliškai prabildami, pasirūpinam, kad kalba būtų taisyklinga? Akcentas nesvarbu — gera gramatika labai daug reiškia.

Mūsų radijo darbuotojų tarpe turime talentų ir patyrimo, kurių už pinigą negautum. Daug galėtumėm vienas kitam padėti. Vienam pvz sekasi surinkti kiekvienai programai geros muzikos, kitas geriau moka įdomiai perduoti skelbimus, trečiam gal pasisekė į juosteles įrašyti vaikams tinkamos medžiagos. Susisiekim, pasikeiskim medžiagą ir sumanykime. Niekas tokiu būdu nepralaimės, o atvirkščiai, gali būti daug naudos visiems. Amerikietiško religinių programų srityje, kur man tenka daugiau dirbti, taip daroma. Mūsų įstaigoj yra apie 60 įvairiausių rūšių religinių programų juostelės, iš kurių, techniniu atžvilgiu, esu daug pasimokęs.

Pasidalinti medžiaga

Pernai vienoj lietuvių radijo programoj teko išgirst pranešimą: "Vėlykų proga kviečiame pasiklaustų Jo Ekscelencijos vyskupo Brizgo pernai juostelėn įrašyto žodžio." Ar negalėtų kas susitaręs su tokiu asmeniu laiku įrašyti ir tokią medžiagą sistemai visom radijo progra-

mom išsiuntinėti? Panašiai galėtų būti daroma su kitais mūsų vadais. Ir programos būtų pavairintos, ir tie, kurie turi ko svarbesnio visiems pranešti, rastų platesnę auditoriją.

Per tautinių šokių šventę Petras Petrutis Čikagos amfiteatre įrašė muzikos ir kalbų dalis, o Juozas Gaila suredavo puikų šventės reportažą. Norėdams, kad jų įdėtas darbas pasiektų platesnę auditoriją, J. Gaila pasiuntė kopijas 2-3 radijo programom. Todėl Baltimorė sekančią sekmadienį po šokių šventės galėjo pasiklausti ištiso pusvalandžio aktualijų. Ar neįmanoma dažniau taip padaryti? Aišku, visa medžiaga nevisiems tiks. Reikia leisti kiekvienam programos vedėjui apsispręsti. Bet ar nėra čia galimybių?

Neseniai buvo suvaizdintas lietuvių kalbon išverstas Charles Dickenso "Christmas Carol". Vienas radijo programos vedėjas, pageidaudamas kopijos, turėjo sumokėti tam tikrą sumą pinigų už perrekordavimą. Suma nebuvo taip jau nežmoniška, tačiau jo samatoj reikšminga. Jei originalo savininkas sutiktų ir keturios vietovės sumestu pinigais, niekas nebūtų perdaug apskunkintas. Žmogus, kuris įrekordavo originalą, būtų atlyginamas už savo darbą bei medžiagą, ir visi laimėtų.

Ar nebūtų įmanoma į juosteles įrašyti religinės medžiagos ir sistemingai ją pasidalinti? Daug kas pageidautų tokios medžiagos, jeigu ji būtų pakankamai augsto lygio.

Kitos galimybės

Turime kolonijų, kaip pavyzdžiui Miami, kurios sparciai auga, kur jau būtina lietuviška radijo programa. Ar nesugebėtų kuris patyręs radijo programos vedėjas pagaminti juosteles su visa programa, kurioj būtų paklikti tarpai tik vietiniam skelbimam? Tokiu būdu ir nepatyręs žmogus galėtų pateikti gražią radijo programą. Kolonija už tai galėtų atlyginti tam, kuris parūpina tokios medžiagos.

Ar nevertėtų sudaryti sąrašą visų lietuviškų programų su visais duomenimis ir jį plačiai paskleisti? Jis būtų naudingas veiksnams, plėkštelį platintojams, prekybininkams ir visiems, kurie kartais norėtų skelbtis radijo programose. Ar nevertėtų tokį sąrašą paruošti ir anglų kalba? Jis sudomintų kitataučius prekybininkus bei paskatintų duoti skelbimus.

Mūsų radijo programos lietuviams daug pasitarnauja. Ateityje jos gali būti dar svarbesnės. Kiekvienas lietuvis, radijo programos vaidmenį įvertindamas ir norėdamas, kad ji būtų tobulė, privalo vietines programas remti ir jos vedėjams teikti sugestijų. Nepakanka, kad mūsų programos lietuviškos — jos turi būti turiningos ir visiems naudingos.

A + A

broliui dr. VYTAUTUI MELNYKUI

Čikagoje mirus, nuoširdžių užuojautą reiškiamo

"Talkos" buhalteriu GEDIMINU MELNYKUI —

"Talkos" valdyba, komitetai ir administracija

GENEROLO STASIO RAŠTIKIO

ATSIMINIMŲ TREČIAS TOMAS

IVYKIAI IR ŽMONĖS

SKAITYTOJUS PASIEKS LAPKRIČIO MĖNĖS

To paties autoriaus atsiminimų pirmieji du tomai susilaukė nepaprasto susidomėjimo ir buvo greitai išpirkti. Trečias tomas yra nemažiau aktualus, apima 616 psl., iliustruotas, kietais viršeliais, skoningai išleistas.

Laidžia Akademinės Raštinės, c/o A. V. Dundzila, 4339 W. 83 Street, Chicago, Ill. 60652, USA.

Kaina: \$15.00. Prenumeratoriai, atsiuntę pinigų iki lapkričio 10 d., moka \$12.00.

PRENUMERATOS ATKARPA:

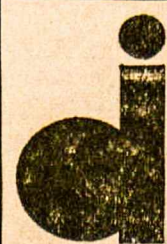
Užsisakau _____ egz. gen. St. Raštinio atsiminimų trečią tomą po \$12.00/egz.:

Vardas, pavardė _____

Adresas _____

ZIP _____

Siunčiu \$ _____ čekį arba perlaidą "Filisterių Skautų Sąjunga" vardu.

RENGIATĖS VESTI?

Jums patiks mano profesinis foto darbas ir žemos kainos. Paskambinkite man ir pasiteiraukite.

Robert Soucie, D. I. PHOTOGRAPHY,

29 Mountview Ave, Toronto • Tel. 766-5877

(Bus daugiau)

Lietuvos atstovas Britanijai V. Balickas po koncerto sveikina "Grandinėle"

Nuotr. J. Carlos

Šventovių kunigo netekus

Kun. dr. Titas Narbutas šventovėje, visuomenėje, raštuose

Gegužės 23 d. Daytonė, JAV, meniškai gražios lietuvių bažnytelės bokšte gaudė varpai. Ir, atrodo, jie niekad negaudė taip ilgai ir taip liūdnai, kaip tą gegužės saulėtą rytą. Jie lydėjo į kapus tą, kuris juos įrėngė ir tą gražią bažnyčią lietuviškais motyvais atstatė — kun. dr. Titą Narbutą. Nors jau penki mėnesiai praėjo, bet tie liūdni varpai vis dar aidai kun. Tito draugų ir jį pažinusių širdyse, netekus vieno energingiausio bei veikliausių išeivijos kunigų. Ir tie varpai ilgai dar skambės.

Meilė šventovėms

Kun. Titas ypatingą dėmesį teikė šventovėms — jas statė miestuose, knygose ir žmonių širdyse. Gimęs 1913 m. Užnėnėžio km., Raguvos valsč., baigęs Panevėžio gimnaziją, Kauno kunigų seminariją bei Vytauto D. un-tą, kun. Titas 1937 m. gegužės 22 d. buvo įšventintas kunigu. Lietuvoje jis neilgai kunigo pareigas ėjo. Panevėžyje buvo vikaru ir gimnazijos kapelionu. Didžiąją savo kunigystės dalį — 28 metus — praleido užsienyje. Tik pasibaigus karui, 1945 m. rudenio jis be vizos su italų belaisviais nuvyko Romon ir įstojo į Gregoriaus un-tą. Čia gavęs teologijos licenciatą, 1947 m. išvyko Čilėn, kur Santiago un-te gavo teologijos daktarata. Čilėje, atrodo, jis ir susidomėjo ypaci Marijos šventovėmis, kurių P. Amerikoje ir iš viso ispanų kraštuose yra tiek daug ir labai žymių. Kun. Titas jas uoliai studijavo ir keliaudamas daug jų aplankė. O apkeliaavo jis Europą, Pietų ir Šiaurės Amerikas skersai ir išilgai. Prisimenu jo pagarbą Sv. Rožės šventovei Lima, Peru. Nors jis buvo į aplankęs anksčiau, bet mums ten 1968 m. esant, jis lankė ją kasdien kelis kartus. Tos šventovės sodelyje žydi labai gražios raudonos rožės. Ten pro stiklinę sieną galima matyti šventosios labai mažą ir kuklų kambarelį, kur jį gyvena, ir kopyltelę, kur jį meldėsi. Ten išlįsi ir jos palai-kai. Kun. Titas mėgo tame sodelyje pabūti vienas, pasimelsti. Po tų kelionių ir studijų jis parašė dvi knygas apie Marijos šventoves Amerikoje lietuvių ir anglų kalbomis.

Tapęs Sv. Kryžiaus lietuvių parapijos klebonu Daytonė 1960 m., kun. Titas įrėngė net tris šventoves. Iš paprasto mokyklai skirto pastato, pasikvietęs lietuvių menininkus, sukūrė lietuvišką ir menišką religinę šventovę. Lietuviški motyvai architektūroje, lietuviški kryžiai vitražuose ir lietuviški raštai grindyse — padarė tą bažnytelę jaukia bei gražia tautine šventove. Ji pagarsėjo visoje vyskupijoje, Dayton miesto ir tupo parapijiečių pasididžiavimu.

Aikštėje prie bažnyčios, pagal archit. dr. A. Kulpačiaus projektą, pastatė Trijų Kryžių šventovę. Ji pastatyta atminimui nugriautų trijų kryžių Vilniuje prie Gedimino kalno. Kun. Titas gavo iš Vilniaus tos vietos ir akmenėlių, kurį įmūrijo savo šventovėje.

Kitame aikštės krašte, priešais Trijų Kryžių šventovę, kun. Titas pastatė ir trečiąją — Sv. Jono Krikštytojo šventovę. Visas tas šventoves jungė "juostos" — žydinčios gėlės. Jas jis prisiminė ir prieš mirtį jį aplankusiam ligoninėje tarmas: "Ten dabar jau turi pražydėti gėlės..."

Idomu, kodėl kun. T. Narbutas šias šventoves statė ir jas taip mvlėjo? Jis, kuris buvo daugiau aštraus proto, logikos ir matematikos atstovas, o ne poezijos bei meno. Tačiau, kodėl? Atrodo jis jomis norėjo lietuvių išeivių širdyse įdiegti meilę Die-

IGNAS URBONAS

vui, Lietuvai ir lietuviškom tradicijom. Tai idealai, dėl kurių jis visą gyvenimą energingai dirbo ir kovojo! Jis norėjo, kad tos šventovės atspindėtų kiekvieno lietuvių širdyje. Jis ir pats atrodė lyg vaikščiojanti

A. a. kun. Titas Narbutas, ryžtingai dirbęs išeivijai įvairiose srityse

šventovė, iš kurios visada spindėjo meilė Dievui ir Lietuvai.

Visuomeninė veikla

Kun. Titas buvo didelės energijos, iniciatyvos ir veiklos žmogus. Niekad nesirengė poilsui ar pensijai, o visada lėgė dairėsi aplink, žiūrėdamas ką dar reikėtų padaryti, atlikti. Visada drąsus. Jį visada domino išsūkus didesniais ar rizikos reikalingam darbu. Prisimenu, 1939 m. buvome abu atvykę į JAV. Kilo karas. Kun. Titas, turėdamas čia gerų giminių ir laisvai kalbėdamas angliškai, lengvai galėjo čia įsikurti, bet pasiryžo grįžti į Lietuvą. Jį traukė nauji horizontai darbų, pavoju ir uždaviniai. Vienas senas kunigas, palydėjęs mus į Niujorko uostą, bandė mus atkalbėti nuo vykimo į Lietuvą ir siūlė pasilikti, bet Titas atsakė — ne! Tada tas senelis šypsodamasis tarė: "Tikiu sv. Rašto žodžiais "stultorum est numerus infinitus... sudi". Atseit, kvailių skaičius begalinis... sudi! Ir apkabinęs mus abu pabučiavo. Mudu, sėdė į italų laivą "Vulcania", per Gibraltarą (čia mūsų laivas anglų buvo sulaikytas, bet po 4 val. paleistas) atvykom į Romą. Plaukiant Viduržemio jūra, radijo telegramas pranešė, kad Lietuva okupuojama bolševikų. Romoje kun. Titas mane nusiavedė į Kolizėjų, kur prie krikščionių kankinių kryžiaus pasimeldę, traukiniu išvažiavome į Lietuvą.

Kun. Titui visuomeninė veikla, organizacijos — buvo jo kunigystės darbo didelė dalis. Lietuvoje dirbo su angelaičiais, pavarininkais, ateitininkais, katalikais vyrais ir kt. Amerikoje aktyviai reikišėsi religinėje šalpoje, Kunigų Vienybėje, AL-Toje, Lietuvos vyčiuose, Kat. Federacijoje, At-ku Sendaraujių Sąjungoje, Liet. Kat. Mokslo Akademijoje, "Krikščionis gyvenime". Lietuvių Bendruomenėje ir kitur. Jis nebuvo organizacijoje tik nariu stebėtoju: reikišėsi visa širdimi, energija

ir aktyviu darbu. Religinėje šalpoje, Kunigų Vienybėje, Liet. vyčiuose, L. K. Mokslo Akademijoje ir knygų leidykloje "Krikščionis gyvenime" beveik visada buvo centro ar vietinės valdybos. Religinė šalpa labai rėmė ir savo aukomis, o "Krikščionis gyvenime" leidyklos buvo vienas iš steigėjų. Niekad nesikratė organizacijose darbo ar pareigų. Jei būdavo jam pasiūloma, jis rimtai, šaltai pagalvodavo. Davęs sutikimą, stodavo į darbą visa energija. Pasimtas pareigas visada pedantiškai ir tobulai atlikdavo. Turėjo aštrų, logišką protą ir puikią, greitą orientaciją, todėl dažnai buvo kviečiamas pirmininkauti Kunigų Vienybės seimams. Jis juos meistriškai ir tvarkydavo.

Raštai

Kun. Titas daug rašė. Jis nebuvo rašytojas-kūrėjas, o daugiau — žurnalistas, redaktorius ir socialinio, politinio bei religinio turinio knygų autorius. Nuo 1933 m. jis dalyvavo spaudoje T. Angelaičio slapyvardžiu ir savo pavarde. Parašė ir paskelbė aštuonias knygas — lietuvių, anglų ir ispanų kalbomis: "Išlikome gyvi" (1947), "Stalin, Hitler in Lithuania" (1949), "La reforma del Breviario Romano por Pio X" (dis. 1948), "Who is Worse: Stalin or Hitler?" (1950), "4 Martyred Bishops" (1953), "Soviets Kill God in Lithuania" (1954), "Marijos šventovės Amerikoje" (lietuvių ir anglų kalbomis 1962) ir plačią monografiją apie kun. Alfonsą Sušinską (spaudoje).

Daug rašė publicistinių ir šiaip įvairiais aktualiais klausimais straipsnių spaudoje: "Panevėžio Balse", "Drauge", "Darbininke", "Lux Christi", "Lai-ve", "Sv. Pranciškaus Varpelyje", "Tėviškės Žiburiuose" ir kt. Septynerius metus redagavo žurnalą "Lux Christi". Visą laiką iki savo mirties rūpestingai redagavo liet. kunigų laisvame pasaulyje sarašą — Elenchą. Jame tiksliai būdavo sužymėta ne tik asmens žinios, adresai, bet ir telefonai. Jis turėjo kontaktą ir su amerikiečių spauda bei radiju. Ten daugiausia garsino Lietuvą ir jos likimą.

Kun. dr. Titas Narbutas gyveno sunkiais bei neramiais laikais, bet ir juose, net išeivijoje, sugebėjo būti lietuvišku ažuolu, nepalaužiamu svetimu auru. Jo nebėra, bet jis lyg švyturys švies dvasine šviesa tremties naktį ir gėlę žydės prie lietuviškų šventovių...

Kun. dr. Titas Narbutas gyveno sunkiais bei neramiais laikais, bet ir juose, net išeivijoje, sugebėjo būti lietuvišku ažuolu, nepalaužiamu svetimu auru. Jo nebėra, bet jis lyg švyturys švies dvasine šviesa tremties naktį ir gėlę žydės prie lietuviškų šventovių...

GESNĖ AKAS

geras vaistas

Gesnė (garlic) yra natūralus kraujvalantis vaistas — padeda jam laisviau tekėti, apsaugo nuo nevaldomo, nuo puvimo bakterijų bei jos unaičina. "ADAMS GARLIC PEARLES" turi savyje reikalingos česnako alyvos, kuri medicinoje jau seniai vartojama. Per šitius šimtmečius milijonai žmonių vertėsi česnakų kaip vaistų, tikdami juo gydymą bei stiprinimą galia. Stenkitės būti stiprus ir sveikas. Dar šitandien nusipirkite "ADAMS GARLIC PEARLES" dėžutę vaistinėje, Jausies geriau, stipriau ir mažiau slogu turėsi šios česnako kapsulės netur nei kvapo, nei skonio.

Dr. Vytautui Melnykui

Čikagoje mirus, jo brolių šaulių GEDIMINĄ MELNY-

KA ir artimuosius giliai užjaučiame —

Hamiltono DLK Algirdo šaulių kuopa

"Grandinėlės" žygis, kuris jaudino visus

INGRIDA BUBLIENĖ

Klevelando tautinių šokių grupė "Grandinėlė" š. m. rugpjūčio mėnesį pakėlė sparnus istorinei kelionei po senąją Europos kontinentą. Šią geros valios misiją su dideliu rūpestingumu ir pasišventimu ant savo pečių nešė vadovai — Liudas ir Aleksandra Sagai.

Migla ir tautiečiai

Nusileidus Londono aerodrome, mus pasitiko Anglijos migla ir nekantraują tautiečiai, kurie "Grandinėlės" jau ilgą laiką laukė ir nuoširdžiai šiam susitikimui ruošėsi. Į Londoną "Grandinėle" pakvietė Britanijos Lietuvių Sąjunga ir Lietuvių Namų Bendrovė. Sąjungos pirm. J. Alkis, visų Anglijos lietuvių vadu sveikindamas "Grandinėle", pareiškė: "Jūs atsilankymas yra vienas didžiausių įvykių Anglijos lietuvių gyvenime".

Koncertas įvyko gražioje Commonwealth Instituto salėje. Rengėjų pirmininkas buvo Londone žinomas veikėjas Z. Juras. Šį koncertą gal geriausiai apibūdino "Europos Lietuvių" redaktorius K. Barėnas: "Jūsų programa tokia spalvinga, tokia įvairi, kad tikrai verta dėmesio". Daugumas eidami iš salės sveikino šokėjus ir žavėjosi jų grakštumu.

Netilpo žiūrovai

Antrasis koncertas Anglijoj įvyko Mančesteryje, ukrainiečių salėje, kur jau pusvalandį prieš praeudant programą publika netilpo. Čia buvo suvažiavę iš visų šio miesto apylinkių bei tolimesnių vietovių lietuviai. "Grandinėlei" pasirodžius scenoje, publika su didžiausiu entuziazmu stebėjo programą kaip kokį stebuklą. Koncertą pradėjo BLS Mančesterio skyriaus pirm. A. Jeloveckas, o anglų kalba šokėjus pasveikino evang. kun. P. Putza. Tarp išskirtinių svečių buvo policijos vadas J. Hamlet, miesto tarybos narys Fred Lee ir Mančesterio spaudos atstovai. Svečias Fred Lee po koncerto taip pasakė: "Jau kuris laikas susitinku su lietuviais, tačiau niekad neturėjau progos pažinti šios tautos kultūros bei tradicijų taip ryškiai, kaip ši vakarą. Šis gyvas vaizdas ilgai paliks neužmirštas man atmintyje". Žurnalo "Saitinis" redaktorius kun. S. Matulis, MIC, buvo tiek sužavėtas šokiais, kad maldautė maldavo "Grandinėlei" paruošti filmą. Rašytojas Spalis šį "Grandinėlės" koncertą žadėjo įamžinti knygoje, kurią dabar rašo. Mančesterio lietuviai, dėkodami "Grandinėlei", įteikė tautiniais motyvais dekoruotą lėkštę su įrašu: "Už jūsų didelę meilę tautiniam menui ir pasišventimą garsinant Lietuvos vardą kitataučių tarpe skiriame šią dovaną".

Po tikrai vaisingos ir malonios viešnagės Anglijoj skrido me atgal į Briuselį, kur mūsų laukė šios išvykos po Europą pagrindinis organizatorius kun. V. Sarka. O prieš mūsų akis dar vis stovėjo Anglijoj matytos viduramžių pilys, karalių rūmai, didingasis parlamentas su garsiuoju laikrodžio bokštu, gėlynai ir galiausia šių laikų modernioji gyvenimo apraška — dangoraižiai bei modernioji statyba.

Ar Lietuva tokia graži?

Pirmasis koncertas Vokietijoje įvyko Bonnoje kultūrinės savaitės proga miesto rotušės aikštėje. Prieš koncertą šokėjai, pasipuošę spalvingais tautiniais drabužiais, aplankė Bonnos burmistą Michael Hitz. Istorinėje Bonnos rotušėje "Grandinėle" priėmė miesto burmistras ir jo padėjėjai. Burmistras, pamatęs tokią žavią jaunimo grupę, iškeltom rankom visus sveikino bei džiaugėsi mūsų atvykimu ir linkėjo sėkmingai skleistis savo kultūrą kitose tautose. Tą dieną jis paskyrė rotušės rūmus mūsų dainai ir šokiams. Šioj istorinėj rotušėj skambėjo "Norėčiau aš keliauti", "Trijų seselių", "Būk sveika" bei kitos mūsų jaunimo pamiltos dainos. Vakare rotušės aikštėj minios žmonių stebėjo koncertą. Iš balkono jį stebėjo burmistras su palyda. Jis buvo taip sužavėtas, kad pirmajai daliai pasibaigus, paklausė: "Ar Lietuva tokia graži, kaip šis jaunimas?" Plojimams lydim, šokiai vijo vienas kitą, tik gaila, kad programos pabaigą sutrukdė netikėtas lietus. Žiūrovai, su-bėgę į pastoges, dar ilgai gyveno patirtais išpučiais ir paliklia nuotaika. Prof. Z. Ivinskio žmona gėlių puokštėm apdovanojo "Grandinėlės" vadovus ir miesto burmistą. Pastarasis, priimdamas gėles, pareiškė pirmą kartą matęs tokius lietuviškus šokius, jais esąs sužavėtas ir nustebintas.

Po koncerto "Grandinėle" su Vokietijos lietuviu pasivažiavo viename Bonnos restorane. Jie visi džiaugėsi "Grandinėle" lyg didelį perlą radę. Bonnos laikraštis "Bonner Stadtanzeiger" įsidėjo didelę "Grandinėlės"

nuotrauką su įrašu: "Gintarinė Grandinėle prisimena savo tėvų žemę". Laikraštyje buvo įdėtas ir puikus programos aprašymas, kuriame grupę lyginama su gintaru, vienu iš brangiausių Baltijos turtų. Esą puikiai buvo atlikti šokiai imigrantų vaikų, gimusių Amerikoje.

Bonnoje taip pat aplankė Vokietijos prezidentūrą, kuri stovi ant Reino upės kranto, paskendusi puošniuose soduose. Čia buvome vyriausybės pareigūnų šiltai sutikti ir pavaišinti.

Senatoriaus žodis

Hamburge buvome oficialiai priimti Hamburgo senato direktoriaus Carl-Heinrich Bonnet miesto rotušėj. Jis mūsų atvykimo progą perskaitė oficialų senato raštą, išreiškdamas džiaugsmą, kad būdami Amerikoje puoselėjam lietuvių kultūrą, neužmirštam savo tėvynės ir savo tėvų pačių gražiausių dalykų, "Grandinėlei", pasiekusiai tokį augštą lygį ir tiek daug dirbančiai, priklausomai mano padėkai ir pagarbą — pareiškė direktorius. Šį įvykį taip pat paminėjo ir Hamburgo laikraštis "Hamburger Abendblatt", įsidėjęs nuotrauką šokėjų su senato direktorium.

Tą vakarą atlikom programą viename gražiausių viešbučių "Maritim" Timendorfer Strand vasarvietėj prie Baltijos jūros. Šį koncertą gal geriausiai apibūdino jame dalyvavęs televizijos atstovas: "Tikrai maloni, graži grupė, kuri skleidžia tobulą harmoniją. To negalima sakyti apie šių dienų modernius šokius. Norėčiau, kad ši harmonija daugiau įsigalėtų pasaulyje ir kad pramogos vėl pasiektų tokį lygį."

"Lietuvai daug padarė"

Sekancią dieną koncertavome Hamburge Auditorium Maxim — universiteto salėje. Salė pilna. Kiekvieną šokių palydį audringais plojimais. Hamburgo senato direktoriaus pavaduotojas Uve Christensen po koncerto pareiškė: "Lietuva, šokiai ir mieli šokėjai paliks neišdildomą prisiminimą". Prieš koncertą "Grandinėlės" šokius filmavo Hamburgo televizija. Jie buvo rodomi visoj Vokietijoje.

Po šių sėkmingų koncertų vakarienės metu pagrindinis koncertų organizatorius kun. V. Sarka taip prabilo į "Grandinėle": "Pati gražiausioji, pati žaviausioji ir pati brangiausioji "Grandinėle"! Dėkoju visų Vokietijos lietuvių vardu, kad jūs išdrįsote padaryti didelę kelionę bei atvykti į tėvų kontinentą ir čia ne tik stebėti, gerėti įvairiais vaizdais, bet ir kaika pozityvaus duoti. Tokio jaunimo, kaip jūs, neturėjau savo gyvenime ir nemačiau. Jūs esat pirmoji grupė, kuri taip gražiai pasirodė. Jūs Lietuvai savo žygiu daug padarėte."

Spaudos balsai

Ir štai graži, saulėtą popietę jau koncertuojam Stutgartė, Killesbergo parke. Į koncerto areną prisirinko 2000 žiūrovų. Šio koncerto rengėjai — kun. K. Senkus, Z. Glemžienė, N. Sabienė. Koncerte dalyvavo ir JAV konsulas Thomas Scanlon. Jis buvo taip sužavėtas "Grandinėle", kad grįžęs į namus tą vakarą žadėjo Valstybės Departamentui rašyti laišką ir pra-nešti, kaip puikiai mes šią po-

pietę atstovavom Amerikai ir žavingai atlikom lietuviškus šokius.

"Stuttgarter Zeitung" laikraštis sekancią dieną įsidėjo didelę nuotrauką su Blezdingelės aprašymu. Štai kelios svarbesnės mintys: "Pasaulinio garso grupė iš Klevelando. Ji užsitarnavo šį meną pažįstančios publikos audringo pritarimo ir buvo vis kviečiama pakartotiniam pasirodymui." Kitas laikraštis "Stuttgarter Nachrichten" irgi įsidėjo didelę nuotrauką, vaizduojančią Kuškinėlį. Šio laikraščio komentaras: "Spalvinga, džiaugsminga ir pilnų temperamento lietuvių tautinių šokių spektaklį pergyveno sėkmingai popietės žiūrovai atvirame Stutgartės parko stadione. Daugelis šokių vaizdavo krašto tradicijas, kurios vaizdžiai atspindėjo kiekviename šokyje. Ši studentų ir moksleivių grupė iš Amerikos į šias gastroles atsi-vežė apie 200 tautinių aprėdų. Savo šokiais ji stebino karštyje kantriai kenciančius žiūrovus vis naujomis kombinacijomis ir iš dalies profesionaliai atrodančiomis šokio scenomis." Šį koncertą taip pat filmavo Stutgarto televizija.

Po šių sėkmingų koncertų teko atsiveikinti su Vokietija ir ten užnėgztom pažintim. Vokietija jaunimui buvo labai artima, nes daugelis jų prisimena įvairius teltelių pasakojimus apie ten gyventą laiką. Jaunimas niekad neužmirš kun. V. Sarkos, kuris tiek sielosioji, kad mūsų viešnagė Vokietijoje puikiai pasisektų. Vokietijoje taip pat aplankė vienintelę lietuvių gimnaziją išeivijoje. Vingiuojančiais keliais pasukom Romos link.

Popiežiaus linkėjimai

Rugpjūčio 16 d., pasipuošę tautiniais drabužiais, buvom priimti popiežiaus vasaros rezidencijoje. "Grandinėle" audiencijoje sėdėjo pirmoje eilėje. Čia jaunimas dainavo lietuviškas dainas ir nekantriai laukė Sv. Tėvo. Audiencija labai iškilminga. Popiežius kalba keliom kalbom ir visus susirinkusius. Audiencijai pasibaigus, Paulius VI priėjo prie šokėjų, pasipuošusių tautiniais drabužiais, ir pasveikino. Danutė Sušinskaitė, paėmusi juo rankas, prašė pasimelsti už kenciančią Lietuvą, už persekiojamą Bažnyčią. Popiežius pažadėjo pasimelsti ne tik už Lietuvą, už persekiojamą jos Bažnyčią, bet ir už visus lietuvius, išlaškytus po platių pasaulį. Be to, jis lietuviams suteikė specialų palaiminimą. Tai sujaudino visus šokėjus. Šį istori-

nį įvykį užfiksavo Vatikano laikraštis "L'Osservatore Romano", įdėdamas net dvi nuotraukas su "Grandinėlės" jaunimu. Laikraštis atspausdino ir Sv. Tėvo sveikinimą "Grandinėlei": "Jūs su entuziazmu mokotės savo krašto šokių, tikiuosi, kad šio entuziazmo niekad neprarasite ir kad jis švies visuose jūsų darbuose. Aš meldžiuos, kad Dievas jums visuomet vadovautų ir padėtų".

Romoje mus nuoširdžiai globojo prel. L. Tulaba, kun. A. Jonušas, kun. V. Dielininkaitis, kun. L. Peciukevičius. Paminėtina, kad Romoj kun. V. Kazlauskio rūpesčiu Arūnas Čiuberis kalbėjo per Vatikano radiją į Lietuvą ir davė pilną pranešimą apie mūsų gastroles po Europą. Mūsų broliai ir sesės taip pat turėjo progos išgirsti Danutės Sušinskaitės pokalbį su Sv. Tėvu.

Sudiev, Europa!

Pilni išpučių važiuojam per Šveicariją toliau džiaugtis ir gėrėtis Europa, gražiąja jos gamta, kultūriniais bei istoriniais lobiais. Ir taip spalvingomis vaizdais lekiant po mūsų akis, pasiekėm Paryžių. Čia mus globėjo kun. J. Petrošius. Apžiūrėjom Notre Dame, Eifelio bokštą, Luvrą, Triumfo arką ir daugelį istorinių vietų, Aplankėm Versaille, kur neapsakomas Liudviko XIV ištaigingumas, spalvų ir fontanų žaismas tiesiog mus užburė. Pasigrožėję ir pasidžiaugę šia meno šventove, nuvykom į seselių širdiečių vienuolyną. Čia, kun. J. Petrošiui atnašaujant šv. Mišias, dėkojom Dievui už pasisekusius koncertus. Jaukioj kopyltelėj skambėjo giesmės žodžiai "Težydi vėlėi Lietuvai, kaip tavo slėnių teli-ja..."

Kelionė eina prie galo. Autosai rieda Belgijos link, kur mūsų laukia lėktuvas atgal į Ameriką. Po šios sėkmingos kelionės ir ambasadorinės misijos buvome oficialiai pasveikinti Klevelando miesto burmistro Ralph J. Perk. Rotušės rotundose buvo surengta speciali spaudos konferencija. Tą dieną miestas išleido proklamaciją, skelbiančią "Grandinėlės" dieną.

Sis "Grandinėlės" žygis, atliktas Jaunimo Metais, primins pasauliui, kad jaunimo širdyse lietuviškoji ugnelė žėri ir dega mūsų visų troškimu laisvės Tėvynei.

MAŽA GARBĖ SVETIMA
KALBA KALBĖTI, DIDI
GEDA SAVOSIOS NEMOKĖTI

TORONTO MIESTAS — VIEŠAS PRANEŠIMAS

GRĮŽTAMA Į STANDARTINĮ LAIKĄ 1972 m. spalio 29, sekmadienį

Miesto tarybos nutarimu buvo paskelbtas potvarkis, reikalaujantis piliečius laikyti dienos šviesos taupymo meto nuo 1972 m. balandžio 30 iki spalio 29 dienos. Dabar piliečiai prašomi atsukti laikrodžius vieną valandą atgal

spalio 29, sekmadienį, 2 valandą ryto

William Dennison,
burmistras

TORONTO LAKESHORE APYLINKĖJE VĖL ISRINKIMITE

Ken ROBINSON
liberalą

X

Jis kovoja už geresnį gyvenimą visiems kanadiečiams.
Kadangi užaugęs šioje apylinkėje, gerai supranta šios apylinkės reikalus

HIGH PARK —
HUMBER VALLEY
apylinkėje

BALSUOKITE UŽ
liberalų kandidatą

WALTER DEAKON
ukrainiečių kilmės
lietuvių bičiulį

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

PAGERBĖ OLIMPIEČIUS

"Komjaunimo Tiesos" pranešimu spalio 3 d. laidoje, naujieji Vilniaus sporto rūmai rugsėjo 30 d. vos sutalpino vilniečius, susirinkusius pagerbti XX pasaulinės olimpiados Miunchene dalyvių — V. Ceslūno, M. Paulausko, N. Sabaitės, A. Baranovo, R. Bitės, K. Sapkos ir jų trenerių. Pagerbtuvės truko 800 m bėgime sidabro medalį laimėjusios Nijolės Sabaitės, nes ji tą dieną turėjo savo vestuves, bet "susirinkusieji negalėjo plogyti, kal tik buvo tariamas šios tikros žaidynių didvyres vardas". Sportininkus sveikino Vilniaus partinių, sportinių organizacijų ir visuomenės atstovai. Su sportiniais kovomis Miunchene pagerbimo dalyvis supažindino bei jiems už pagerbtuves padėjo ir kniūtojas V. Ceslūnas, krepšininkas M. Paulauskas, laimėję aukso medalius, ir treneris P. Karoblis. Tai pati "Komjaunimo Tiesa" kiek vėliau, spalio 7 d., išsidėjo pranešimą iš Maskvos apie olimpiečiams paskirtus ordinus ir medalius. Lenino ordinu Maskva atlygino penkiam rusam ir vienai rusi. "Darbo Raudonosios Vėliavos" ordininku tarpe taip pat nėra ne vieno baltiečio. Lietuviams M. Paulauskui, V. Ceslūnui, N. Sabaitei ir latviui J. Lūsiui teko pasitenkinti žesmesnės vertės "Garbės ženkle" ordinu. Dėl to, žinoma, neverta nusiminti, nes toks ordinu žarstymas dar kartą įrodė pasauliui, kad Kremlius vada ir jį sportą žiūri grynai politinėmis akimis. JAV jokių ordinų nesusilaukė plaukikas M. Spitz, Miunchene laimėjęs net septynis aukso medalius. Jeigu jis būtų buvęs ne žydų kilmės amerikietis, o sovietams atstovavęs rusas, šiandien tikriausiai turėtų Sovietų Sąjungos herojaus vardą.

PRIESAIKO KRYŽKALNYJE

Jau esame rašę apie Kryžkalnyje neseniai atidengta paminklą, kurį sovietų okupuota Lietuva turėjo sukurti, pastatyti ir dedikuoti Sovietų Sąjungos armijai "išvadotojai". "Komjaunimo Tiesa" spalio 3 d. paskelbė, kad prie to paminklo iš Vilniaus buvo nuvežti keli šimtai Vilniaus augštojo priešlėktuvinės gynybos radiotechnikos karininkų mokyklą mokslą pradedanti kariūnų duoti priesaikos Sovietų Sąjungai. Laikraštis pateikia tik tos priesaikos pradžią: "Aš, Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjungos pilietis, įstodamas į Ginkluotųjų Pajėgų gretas, duodu priesaiką ir iškilmingai pasidaru...". Priesaika, žinoma, buvo atlika rusiškai, o jos atlikėjams turbūt taip pat rusų kalba būtų tarę mokyklos viršininko pareigas laikinai einantis rusas karininkas A. Kulikovas, drąsiai užtikrinęs visus dalyvius: "Mūsų mokyklos kursantai visą gyvenimą prisimins šią dieną ir šią vietą..." Toliau rašoma: "Priesaikos priėmimo ceremonias baigtas. Vada! sveikina kursantus. Per lygią tarytum įtempta styga rikiuotė nusirita garsus "Ura!"...". Ne lietuviškas "Valio!", bet rusiškas "Ura!", nors kursantų eilėse tikriausiai buvo ir lietuvių. Prie jų taipgi reikėtų prijungti sveikintojus — Vilniaus partinio komiteto I sekr. P. Griškevičių, Raseinių rajono Viduklės paukštintinkystės sovchozo direktorių E. Zaikauska, karo veteranus B. Urbonavičių ir M. Prakušauską bei susirinkusius žiūrovus.

ATEIZMO SKLEIDEJAI

"Tiesos" 231 nr. pranešama, kad rugsėjo 29 d. šio dienraščio redakcijos salėje buvo suaukštąs ateizmo skleidžiančių laikraščių, žurnalo, televizijos ir radijo darbuotojų pasitarimas. Čia jie turėjo progą susitikti su Maskvos okupuotai Lietuvai užkrautų religinių varžų vyr. prižiūrėtoju J. Rugieniu, o "mokslinės ateistinės propagandos" problemas nušvietė vilniškės kompartijos centrinio komiteto darbuotojas P. Beniusis. Pasitarimo tikslą išryškina tolimesnis pranešimo eilutės: "Isteigta žurnalistų, rašančių mokslinei ateizmo klausimais, kūrybinė sekcija. Jos pirmininku išrinktas "Tiesos"

laikraščio redaktorius pavaduotojas A. Stankevičius, pirmininko pavaduotoja — Valstybinio televizijos ir radijo komiteto vyresnioji redaktorė F. Butienė. Susirinkime buvo taip pat aptartas sekcijos darbo planas." Tie "mokslinei" ateizmo atstovai dabar koordinuos savo pastangas ir stiprins ateizmo skleidimą.

TELSIŲ TILTAS

Telsietis K. Viržintas "Tiesos" rugsėjo 21 d. laidojė barą tuščių pažadų skleidėjas: "Yra Telsiuose tiltas per geležinkelį, jungiantis miestą su pramoniniu rajonu. Per dieną juo praeina keli tūkstančiai žmonių. Tiltą reikia remontuoti. Jo dangą ištrupėjusi. Patekė į duobes, pračialiai susižeidžia. Tiltas laiptai taip pat ištrupėję. Pajūjis arba pašalus, kopti jais pavojinga. 1970 metais Komunalinių įmonių kombinato direktorius, atsakydamas į skaitytojų laiškus, išspausdintas rajoniniame laikraštyje, pranešė, kad tiltas per geležinkelį bus remontuojamas 1971 m. antrajame ketvirtyje. Praėjo daug laiko. Tiltas tebeirsta. Jeigu taisyti niekas nesiruošė, kam reikėjo klaidinti žmones?"

NAFTOS VALYKLA

Mažeikiuose jau pradėta statyti naftos valykla. Statybos darbai vykdomi 300 ha plote. Mažeikius aplankė V. Maizius "Tiesos" 204 nr. duoda žodį statybos vyr. inž. Juriui Popovui: "Štai ten, kairėje, auga technologinių įrenginių bazė, kuri turės po savo stogu daugiau kaip 5000 kvadratinųjų metrų naudingo ploto. Jos korpusai, kaip matote, jau iškilę beveik visų ugiu... Kitoje kelio pusėje statoma būsimoji operatorinė, baigiamas montuoti buitinio pastato karkasas... O ten, kur kyla gelbėtoniniai poliai, iškilis 180 metrų augščiio kaminas... Perdirbimo kompleksas būdavo statomi ne mažiau kaip šeši technologiniai įrenginiai, kurių kiekvienas atlieka tam tikrą procesų ciklą. Jie išdėstomi atskirose aikštelėse, turi savo komunikacijas, tarpinuos rezervuarus ir visa kita pagalbinį ūkį. Mažeikiuose vietoj šėsiu tokių įrenginių bus pastatytas vienas sustambintas kombinuotas įrenginys. Ką tai duos? Visų pirma apie 20% sumažės statybos kaina, sutrumpės darbų trukmė." Statybos vadovybė į Jonavos profesinę technikos mokyklą paslūtė 10 moksleivių, kurie ten bus paruošti kompresorių siurblių mašinistais. Kvalifikuotų specialistų vis dar trūksta gyvenamųjų namų, buitinių ir prekybinių pastatų statybos. Juos dabar ruošia Šilaučių K. Didžiulio politechnikumo Mažeikių skyrius.

PARKAS SANTAKOJE

"Literatūros ir Meno" 40 nr. redakcijos skiltyje "Septynios dienos" paliečiamas naujųjų gyvenviečių apželdinimo klausimas. Daug kur jos atrodo nykia, nes trūksta medžių. Apylinkių, miestų tarybos, namų valdybų vengia iniciatyvos dėl darbo jėgos ir lėšų trūkumo. Redakcijos nuomone, tokiu atveju daug gali nuveikti patys gyventojai. Pvz. pernai panevėžiečiai visuomeniniais pagrindais prie Nevežio savo rankomis pasodino išties parką. Šia proga skaitytajoms primenama ir Nemuno bei Neris santaka Kaune: "Stengiasi ir kauniečiai. Neseniai Komunalinio ūkio projektavimo instituto vietos filialio inžinieriai paruošė įdomų Santakos parko projektą. Sekančiais metais jis bus pradėtas realizuoti, ir ten, kur Neris išteka į Nemuną, netrukus suos žaliasis miesto draugas. Parke bus nutiesti pėsčiųjų pasivaikščiavimo takai, numatyta įrengti keletą fontanų, net stadioną..." Iš buvusios Kauno pilies griuvėsiuose rastų plytų kauniečiai ten jau yra pastatę neaukštą pilies bokštą. Rasos šventės metu iš jo skambėdavo trimitai, prie jo būdavo atliekamos programos. Ta Rasos šventė iš tikrųjų buvo Joninės, kurioms pernai buvo leistas oficialus jų pavadinimas. Siemet kauniečiai neturėjo nei Joninės, nei Rasos šventės, matyt, dėl R. Kalantos susideginimo ir jaunimo demonstracijų. V. Kst.

KALĖDINIAI SIUNTINIAI 1972

Artėjančių Kalėdų švenčių proga siūlome tris specialiai parinktus siuntinius iš tokių daiktų, kurie labiausiai reikalingi Lietuvoje ir bus tikrai naudingi Jūsų giminėms.

MISRUS KALĖDINIS 1972

Vyriškas arba moteriškas labai geros rūšies megztinis, itališkas vyriškas arba moteriškas nailoninis lietpaldis, vilnonė angliska vyriška eilutė medžiaga, vilnonė medžiaga sijonui, 3 įvardai specialios storos "crimplene" medžiagos moteriškai eilutei, puikūs vyriški nailono marškiniai arba bliuskute, 1 dėžė šokoladinių saldainių ir 20 anglišių geriausių rūšių cigarečių \$125.00

MOTERIŠKAS KALĖDINIS 1972

Komplektas moteriškų nailoninių apatinių arba vilnonių, gėlėta arba su ornamentais vilnonė skarelė, 3 įvardai sunkios "crimplene" medžiagos moteriškai eilutei, gražūs moteriškas megztukas, 3 įvardai vilnonės apsiaustu medžiagos, "crimplene" medžiaga suknelei \$115.00

MAISTO SIUNTINYS 1972

½ sv. arbatos, 1 sv. kakavos, 6 sv. geriausiu baltų miltų, 2 sv. ryžių, ¼ sv. kvepantių pipirų, ¼ sv. lapelių, ½ sv. geriamo šokolado, 1 dėžutė kavos (nescafe), 1½ sv razinų, 1½ sv. maišytų džiovintų vaisių, 1 sv. šokoladinių saldainių \$35.00

Taip pat įdedame į šiuos arba kitus Jūsų drabužių užsakymus — dalykus, kurie Lietuvoje yra labai naudingi ir vertingi. Dirbtinio minkšailio apsiaustu viršus \$40.00, nailoninio kailio apsiaustu viršus \$25.00, vyriški arba moteriški nertiniai \$15.00, vilnonės skarelės \$5.00, nailono lietpalčiai \$12.00, nailoniniai marškiniai \$9.00, vilnonės arba nailoninės kojinės \$2.50.

Taip pat primame užsakymus: automobilių, motociklų, dviračių, televizijos priimtuvų, šaldytuvų ir t.t.

Baltic Stores Ltd., (Z. JURAS)

421 Hackney Rd., London, E. 2, England. Tel. 01 739-8734

Kiekvieno siuntinio pristatymas garantuotas.

Toronto "Gintaras" šoka Aštuoniolikto Kanados Lietuvių Dienoj Montrealyje

DELHI, ONTARIO

SUKURTA LIETUVISKA SEIMA. Šv. Kazimiero bažnyčioje sumainė ziedus Paulius Vindašius ir Danutė P. S. Laureckaitė, abu išaugę šioje apylinkėje. Sutuoktųjų apeigas atliko kun. dr. J. Gutauskas ir jaunios tėvelių jaunystės draugas kun. A. Žvinklys iš Wisconsin, JAV. Jų metų giedojų ir vargonavo p. p. Paulioniai. Pameręs — B. Augaitis iš Toronto, G. Sakalynė iš Otavos, V. Vindašius iš Toronto, E. Lefroncois iš Otavos; pabroliai — A. Vindašius iš San Francisco, JAV, A. Stonkus iš Delhi, R. Richhard iš Otavos ir A. Vindašius iš Aylmer. Pasidžiaugti nauja lietuviška šeima prisirinko pilna šventovės artimųjų ir pažįstamų.

Jaunavedys, sūnus Pauliaus ir Emilijos Vindašių, gimė 1935 m. ir 1951 m. su tėvais iš Švedijos atvyko Kanadon. Tillsonburge baigė pradžios mokyklą ir gimnaziją, o 1961 m. Queens universitetą. Dabar dirba Otavoje energijos, kasyklų ir žemės išteklių ministerijoje. Jaunoji, dukra Justino ir Petronėlės Laureckaitė, gimė 1946 m. Vokietijoje, iš kurios su tėvais atvyko Kanadon. Lančės šeštadienį mokyklą ir baigė Delhi pradžios mokyklą bei gimnaziją, o 1969 m. — Toronto universitetą sociologijos fakultetą. Dabar dirba Otavoje gyvenimo aplinkos (environment) ministerijoje. Jaunieji ir toliau liks gyventi Otavoje. Abu kalba laisvai lietuviškai.

Vestuvinės vališės įvyko erdvioje vokiečių salėje, dalyvaujant 300 svečių ne tik iš Kanados, bet ir iš J. A. V. Jauniesiems įteikta daug dovanų, ir visos eilės kalbėtojų — organizacijų atstovų ir pažįstamų — palinkėjimai šeimai ir naujūnėms. Tegul laimėžės saulėtė nušviečia Jūsų ateities takus ir tegul niūrus debesėliai jos niekada neužtemdo. D. E.

Danutės Laureckaitės ir Pauliaus Vindašiaus sutuoktuvės Delhi, Ont., Šv. Kazimiero šventovėje. Iš dešinės: jaunoji, jaunasis, pirmasis pabrolis A. Vindašius, kun. A. Žvinklys. Nuotraukoje nematyti kun. dr. J. Gutausko ir pirmosios pamerės B. Augaitis. Nuotr. Danilūno

HAMILTON, ONT.

KRISTAUŠ KRALIAUS MINĖ. JIMAS. Spalio 29 d. ateitininkai rengia Kristaus Karaliaus šventės minėjimą. 11 v. šv. Mišiose visi ateitininkai dalyvauja su vėliavom. Po pamaldų Jaunimo Centre — šventės minėjimas. Paskaita kun. J. Staškevičiaus iš Toronto ir trumpa meninė programa. Kviečiame visus Hamiltono lietuvius dalyvauti ir pagerbti Kristų Karalių.

Hamiltono ateitininkai

Darbo valandos:		Mokame už:	
pirmadieniais	10 — 5 v.p.p.	depozitus	5%
trečiadieniais	10 — 5 v.p.p.	šėrus ir sutaupus	6%
antradieniais	10 — 5 v.p.p.	už vienu metų terminuotus	
ketvirtadieniais	10 — 5 v.p.p.	indėlius	6½%
penktadieniais	10 — 7 v.vak.	ir virš \$10.000 — 3 metams	7%
šeštadieniais	9 — 12 v.p.p.	Duodame:	
Liepos—rugpjūčio mėnesiais ir prieš ilgus savaitgalius "Talka"		asmenines paskolas iš	10%
šeštadieniais uždaryta.		nekiln. turto paskolas iš	8½%
Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas.		Kapitalas — virš \$3,400,000	

Mėsos ir puikūs dešros gaminioi

Skonestai

kiekvieno skoniui

R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E.,
HAMILTON — 528-8468
740 UPPER JAMES ST.,
HAMILTON — 389-4113

• GUELPH LINE prie PROSPECT,
• BURLINGTON — 639-0510
• LLOYD D. JACKSON SQUARE,
• HAMILTON — 525-9641

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Vaistybės

NIUJORKE BUVO ATGAIVINTI prieš porą metų nutraukti lituanistinai kursai. Pagrindinė atgaivinimo iniciatorė — Maionio mokyklos ilgametė mokytoja ir vedėjos pavaduotoja Jadvyga Kregždienė. Pamos kos jau pradėtos rugsėjo 9 d. Kultūros Zidinyje. Jaunimas dvejus metus bus supažindinamas su lietuvių kalba bei literatūra ir tautine kultūra. Be pačios kursų vedėjos Jadvygos Kregždienės, dėstytojais sutiko būti Jadvyga Matulaitienė, Stepas Zobarskas ir Paulius Jurkus. Kursus jau lanko: A. Bernier, R. Čepulytė, D. Jasaitė, D. Jurytė, R. Navickaitė, A. Norvila, D. Norvilaitė, J. Oniūnas, A. Ragaitis, A. Oslapaitė, J. Vainius, R. Vilgalys ir R. Vilgalytė. Tai pirmosios kregždės lietuviškojo pakraugio, kurių tikimasi susilaukti ir daugiau. Kursantus registruoja ir informacijas teikia vedėja J. Kregždienė tel. 846-0510.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA organizuoja finansinę paramą iš okupuotos Lietuvos pabėgusiai ir Čikagoje norinčiai įsikurti Z. D. Butky šeimai. Aukos ALTOs vardu prašoma slusti į jos centrą, 2606 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629, USA.

ATVYKO GRUPE menininkų, rašytojų ir partiečių iš okupuotos Lietuvos: rašytojas J. Apyžius, poetas A. Maldonis, operos solistės B. Almonaitytė, E. Čiudakova (gimusi Briansk, baigusi Vilniaus konservatoriją), kompoz. V. Klova, muzikologas J. Gaudrimas, istorikas R. Maluikėvičius, Vilniaus vykdomojo komiteto sekr. V. Sakalauskas, žvejybos laivo šaldytuvo kapitonas P. Kairys. I Njujorką jie atskrido spalio 25 d. Lankysis: Filadelfijoje — spalio 25-27 d. d., Čikagoje — spalio 29 — lapkričio 2 d. d., San Francisco mieste — lapkričio 2-3 d. d., Los Angeles — lapkričio 5-7 d. d., Njujorke — lapkričio 7-11 d. d. "Gimtasas Kraštas" juos pristato kaip turistus.

"NAUJENOS" spalio 6 d. laidoje peranksti numarino Bostone išėjusio socialistinio "Keleivio" ilgametį redaktorių ir leidėją Stasį Michelsoną (Michalkevičių), nuo 1907 m. kas savaitę rašantį "Pasi-kalbėjimą Tėvo su Maikiu". Daugiau kaip skiltį "Naujienu" pirmame puslapyje užpildė "mirusiajam" skir-tas nekrologas, kurį turėjo retą progą perskaityti gyvas ir tvirtas S. Michelsonas. "Naujienu" netiksliai informacija suklaidino ir "Drauga" su "Dirva". Atitaisius red. J. Pr. "Naujienuose" paskelbė tik spalio 10 d. Jame teisinamas: "Išėjo taip, kad telefonogramos tekstas iš New Yorko, pereidamas per kelias rankas, koncentravosi svarbiausiam ir mirusiojo pavarde, o man visoje Ameri-koje buvo žinomas tik vėnas Michelsonas, tad ir atlikau jam, o ne kam kitam, paskutinį patarnavimą, kaip mane pralenkusiam kolegai. Į trečią dieną paaiškėjo, kad Stasys Michelsonas yra gyvas ir sveikas kaip ridikas, o miręs Vincas Michelsonas, Woodhaven, New Yorke, gyvena ilgiasiu metų, o mirusiam amžino atsisio!"

Brazilija
P. AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESAS, įvykstantis 1973 m. vasario 22-25 d. d. Sao Paulo mieste, turės ir prieškongresinę stovyklą jaunimui vasario 15-22 d. d. Ją planuojama surengti pajūryje, o programą paruošti panašią į pasaulio lietuvių jaunimo II kongreso, įtraukiant įvairių temų diskusijas būreliuose, pratybas ir menines bei literatūrinės programos vakarais. P. Amerikos lietuvių kongresai anksčiau būdavo rengiami kas dveji metai, tačiau pastaruoju metu jų rengimas buvo surentintas — paskutinis įvyko 1967 m.

Sao Paulo UNIVERSITETE buvo surengta augštesniųjų mokyklų moksleivių tikslųjų mokslų darbų paroda, kurioje keturiolikmetis Stasys Vingrys laimėjo stipendiją studijoms universitete. Jis domisi fizika ir sekantais metais pradės lankyti technikos mokyklą. Šios parodos proga simpatiškausia mergaitė — "Miss simpatica" Sao Caetane prie Sao Paulo buvo išrinkta aštuoniolikmetė Arletė Dilytė. Rinkimus aprašiusi brazilų spaudo pabrėžė, kad ji yra gerai išauklėta, švelni ir žvali mergaitė. A. Dilytė dalyvavo pasaulio lietuvių jaunimo II kongrese Čikagoje. Ji taipgi yra ateitininkė ir "Žilvicio" ansamblio narė.

LIETUVIŲ KATALIKŲ BENDRUOMENES visuotiniame susirinkime Sao Paulo mieste naujuoju pirmininku buvo išrinktas ilgametis vicepirm. prel. Aleksandras Armėnas (poetas Venancijus Ališas). Bendruomenel priklausoma Vila Zelinos šv. Juozapo parapija su bažnyčia, klebonija ir Jaunimo Namais. Šiai parapijai tvarkyti prieš keletą metų klebonas prel. P. Ragažinskas pakvietė lietuvius saliečius iš Romos. Lietuvių Katalikų Bendruomenė dabar su jais pasirašys oficialią sutartį. Susirinkime taipgi buvo priimtas naujas statutai, leidžiantis nariais priimti ir puslaur lietuviškas mišrias šėimas bei jų visus narius.

Sao Paulo BELAS ARTES meno mokyklą baigė ir dailininkės diplomą gavo iš Santo Andre klusi Danutė Sukytė, 22 metų amžiaus. Ji dabar dėsto meną keliose gimnazijose ir studijuoja pedagogiką.

Australija

PERTHO LIETUVIŲ spalio 1 d. surengė demonstracijas prieš Sovietų Sąjungos nusikaltimus Lietuvoje. St. Mary's katedroje lietuviams kankinamas skirtas Mišias koncelebravo misijonierius kun. McInnes, lietuvių kapelionas kun. R. Kemėsis ir katedros administratorius kun. McRane. Turininga pamokslą pasakė misijonierius kun. McInnes. Pamaldose lietuvių dalyvavo su tautine vėliava ir Aušros Vartų Marijos paveikslu. I maldas už sovietų persekiojamą Lietuvą įsijungė taip pat ir estų, latvių, ukrainiečių, lenkų, čekoslovakų, kroatų veikėjai, bažnyčion atvykę su savo vėliavomis. Pamaldos katedroje susilaukė daugiau kaip 1.000 dalyvių. Po pamaldų katedros šventoriuje buvo išstatyti plakatai, skelbianys sovietų daromas skriaudas. Po pietų buvo surengtas protesto mitingas Pertho Town Hall salėje, sutraukęs apie 350 dalyvių. Atdarymo žodį tarė rengėjų komiteto pirm. A. Statkus, o pagrindiniais kalbėtojais buvo Australijos federacinės vyriausybės teikimo ministeris R. V. Garland, senatorius T. P. Sims ir universiteto politinių mokslų prof. P. J. O'Brien. Mitingo dalyvių priėmė rezoliuciją, smerkiančią sovietinį terorą Lietuvoje ir reikalaujančią jai laisvo apsisprendimo teisės. Meninė programa atliko tautinių šokių grupė "Satrėja", talkinama kroatų vaikų mandolinų orkestrė, lenkų choro, ukrainiečių ir latvių tautinių šokių grupė. Programos pranešėja buvo D. Kaitėvaitė. Mitinge dalyvavo vietinių laikraščių, radio ir televizijos atstovai.

PARAPIJOS NAMUOSE MELBURNNE rugsėjo 30 d. choras pamėnė savo dvasios vado ir parapijos kapelionu kun. Prano Vaserio vardinės. Choro valdybos pirm. J. Skim-biriauskas varduvininkui dėkojo už nuosirdžią choro globą, dvi choristės jam įteikė choro dovaną. Kun. P. Vaserį sveikino Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos valdybos pirm. V. Lukaitis, Lietuvių Katalikų Moterų Draugijos pirm. G. Statkuvienė, parapijos choro vadovas P. Morkūnas. Visi dalyviai varduvininkui sugiedojo "Ilgiausių metų".

ADELAIDĖS LIETUVIŲ NAMUOSE įvykusio kultūrinę popietę išspindėjus iš pasaulio lietuvių jaunimo kongreso ir tautinių šokių šventės dalijosi penki atstovai. A. Bernaitis popietės dalyvis supažindino su jaunimo kongreso renginiais Čikagoje, tautinių šokių švente, R. Kubiliūtė — su studijų dienomis Kento universitete, R. Bielskytė — su stovykla Romuvoje, L. Pocienė — su kongreso užbaiga Toronto, A. Reivytis — su Australijos lietuvių krepšinio viešnaga JAV ir Kanadoje. Kultūrinės popietės įvadinį žodį tarė ALB krašto valdybos pirm. V. Ne-verauskas, baigimį — ALB kultūros tarybos pirm. V. Baltutis.

Britanija

RASYTOJAS K. BARENAS, "Europos Lietuvis" redaktorius, nuo 1973 m. pradžios išeis į pensiją ir pasitrauks iš redakcinio darbo laikraštyje ir "Nidos" knygų leidykloje. Numato atsidėti kūrybiniam darbui.

Vokietija

VASARIO 16 GIMNAZIJA naujosios mokslo metų pradėjo rugsėjo 11 d. pamaldomis katalikams ir ev. liuteronams. Sveikinimo žodį gimnazijos salėje tarė direktorius V. Natkevičius. Gimnazija šiemet turi 78 mokinius, kurių 16 yra nauji. Pastarųjų eilėse — 8 iš JAV ir 1 iš Kolumbijos. Iš viso JAV lietuviai gimnazijon dabar jau yra atsuntę 12 mokinių. Mokytojų eiles papildė Marija Saulaitytė iš JAV ir Edmundas Kaciucevičius iš V. Vokietijos. M. Saulaitytė dėsto lietuvių ir anglų kalbas vidurinių klasių mokiniams iš JAV ir dvi dienas per savaitę prižiūri pirmųjų klasių berniukus naujajame bendrabutyje. E. Kaciucevičius yra kūno kultūros mokytojas įvykusių klasių berniukams ir mažųjų berniukų bendrabutyje vedėjas. Nuo spalio 1 d. į pedagoginį darbą įsijungė ir Valteris Banaitis, dirbantis bendrabutyje, dėstantis Lietuvos istoriją ir muziką. Matematika ir fiziką VII-VIII klasių mokiniams dėsto vokietis Rolf Kioch. Direktorius V. Natkevičius naujų mokinių įteikėjo lietuvių šeimose S. Vokietijoje.

ROMANA ZUTAUTAITE, Vasario 16 gimnazijos praėjusių mokslo metų vienintelė abiturientė ir veikli atstovė pasaulio lietuvių jaunimo kongrese, išvyko į Miunsterį studijuoti lituanistiką, visuotinės literatūros ir pedagogikos. Miunsteryje ji planuoja įteigti VLB apylinkę. Romana, gimusi 1953 m. mišrioje šeimoje (motina — vokietė), Vasario 16 gimnazijon atvyko nemokėdama lietuvių kalbos, o šiandien yra gražus pavyzdys visoms išeivijos lietuvių. Gimnazijoje ji ne tik išmoko lietuvių kalbą, bet ir pradėjo pirmuosius literatūrinius bandymus, įsijungė į meninę veiklą, skatą organizaciją, buvo kandidatė į ateitininkę. Ypač sveikintinas jos ryžtas Miunsteryje studijuoti lituanistiką, nes šioje srityje tokie platus darbas dirvonai, o darbininku taip mažai. Romanos sesutė Kristina Vasario 16 "Imanaria ruošiasi baigti šiais mokslo metais.

AR JAU ATNAUJINOT
"TEVISKES ZIBURIŲ"
P R E N U M E R A T Ą ?

Čikagos lietuvių horizonte

Vladas Ramojus

RASYTOJO PAGERBIMAS

Spalio 1 d. į Čikagos Jaunimo centro didžiąją salę susirinko apie 600 žmonių pagerbti žurnalisto, rašytojo bei dramaturgo Vytauto Alanto jo 70 m. amžiaus sukakties proga. Sukaktuvininkas gyvena Detroit, bet Čikagoje šiuo metu yra LŽS centro valdyba. Kadangi Vytautas buvo paskutinis nepriklausomos Lietuvos LŽS cv pirmininkas, šį kartą buvo ryžtasi jį pagerbti laisvojo

pasaulio lietuvių sostinėje. Pagrindinę kalbą pasakė žurn. Br. Raila, gyvenantis Los Angeles. D. Kučėnė skaitė ištrauką iš vienos paskutinių sukaktuvininko knygų — „Amžinojo lietuvių“. Aktoriai V. Janulevičienė, D. Juknevičiūtė, E. Vilutienė, A. Barauskas, L. Barauskas, J. Kelečius ir J. Valentinas, režisuojant Alg. Dikiniui, suvaidino kelis fragmentus iš sukaktuvininko parašytos „Buhalterijos klaidos“. Aktorių pa-

sirodymas susilaukė tokio didelio pasisekimo, jog dabar daug kas prашė, kad būtų scenoje pastatyta visa „Buhalterijos klaida“ to paties kolektyvo, kuris vaidino Vyta. Alanto pagerbime. Br. Raila kalbą taip pat buvo įdomi bei spalvinga, lygiai kaip ir sukaktuvininko Vyta. Alanto žodis. Programai baigiantis Lietuvos gen. konsulė Čikagoje J. Daužvardienė įteikė premijas jauniems lietuvių spaudos darbuotojams iš jos mirusio vyro dr. P. Daužvardžio fondo, kurį Lietuvos konsulo prisiminimui įsteigė bei globoja LŽS cv. Po programos visi susirinkusieji buvo pakviesti kuklioms vaišėms Čiurlionio galerijoje. Karštą vyną svečiams paruošė LŽS cv pirm. kun. V. Vaišnys, o užkanda bei kitomis gėrybėmis daugiausia rūpinosi J. Janušaitis su eile ponų. Vos grįžęs iš pagerbimo akademijos Čikagoje, rašyt. V. Alantas savo bičiuliams vėl išsiuntinėjo du naujausius savo veikalus — „Amžinojo lietuvių“ II tomas ir „Sventaragį“.

DAUG ISLEISTUVIŲ

Spalio 16 d. iš Čikagos į Montrealį išvyko kun. dr. J. Kubilius, SJ, su lietuvių jėzuitų bei visuomenės pagalba Čikagos lietuviams tik ką pastatęs naujausius Jaunimo Centro rūmus, kurie jau atidaryti mokykloms, jaunimui ir visuomenei. Kun. J. Kubiliaus isleistuvų grandinė buvo tokia ilga, kad sunku visas ir suminėti. Su juo atskiruose pobūviuose atsisveikino lietuviai gydytojai, stipriai parėmę statybos fondą, Akademinis Skautų Sąjūdis, trečtininkės ir t. t. Viešas visuomenės atsisveikinimas įvyko spalio 11 d. Jaunimo Centro didžiojoje salėje, kur susirinko apie 300 asmenų. Šį viešą atsisveikinimą organizavo veikli visuomenininkė Ona Gradinienė su kitais kun. J. Kubiliaus draugais. Pobūvyje dalyvavo įvairių pažiūrų bei amžiaus žmonės, jų tarpe nemažai meno bei kultūros dirvonų darbuotojų. Invokacija sukalbėjo pasaulietis prof. B. Vitkus, įdomią savo kūrybos psalmę paskaitė skaut. Br. Variakojienė (berods, evangelikė), skaučių oktetas padainavo lietuviškų dainų, žodelį tarė lietuvių jėzuitų provincijolas kun. G. Kijauskas, o po juo ilgesniu žodžiu atsisveikino kun. J. Kubilius. Jam baigus kalbėti, visi susirinkusieji spontaniškai atsistojo ir sugiedojo „Ilgiausių metų“, įsijungus solistams D. Stankaitytei, R. Mastienei, St. Barui, operos bei „Dainavos“ ansamblio chorų nariams. Isleistuvų pobūvyje, kaip Rudžių svečiai, dalyvavo neseniai iš Lietuvos pabėgę dr. Danutė ir adv. Zigmas Butkai, taip pat žinomas kailių prekybininkas Norman Burstein su žmona ir daug kitų. Su kun. J. Kubiliaus išsikėlimu į Montrealį Čikagos lietuviai netenka vieno iš labiausiai visus jungusių kunigų. Todėl nebe reikalo daugelio linkėjimuose vis buvo kartojama, kad kun. J. Kubilius po 2—3 metų vėl sugrįžtų į Čikagą.

PEDAGOGINIS INSTITUTAS

Vieną dieną teko atsitiktinai susitikti a. a. pedagogo Domo Veličkos įpėdinį Pedagoginiame Lituanistikos Institute — mokytoją Aleksandrą Dundulį, giliai susipratusį Vilniaus krašto lietuvių, savo jėgas skiriančių išelvisijos lietuvių jaunimo lituanistiniam švietimui. Ilgai nelaukęs mokytojai A. Dunduliui išreiškiančiausiu, kad dabar naujuosiuose Jaunimo Centro rūmuose institutas turi tikrai puikias patalpas, kaip kad dar niekad iki šiol neturėjo. Mokytoja A. Dundulis taipgi pasidžiaugė, tik pastebėjo, kad anksčiau institutas buvo arčiau bibliotekos bei kitų mokslui reikalingų priemonių. Dabar nuo jų skiria ilgį koridoriai bei augštai ir susidaro tam tikrų nepatogumų. Kartu mokytoja A. Dundulis iškelė ir vieną daugeliui visai nežinomą faktą: institutas už patalpų, šviesos bei kitų priemonių naudojamą lietuviams jėzuitams nėra mokėjęs nė cento. Tokį nutarimą prieš eilę metų padarė buv. provincijolas bei pirmojo Jaunimo Centro statytojas kun. Br. Krištanavičius. To nutarimo laikosi ir kiti provincijolai. Pagal A. Dundulį, jei institutui tektų mokėti už patalpas, vargu ar jis galėtų išlaikyti. Klausantis tokių mokytoja A. Dundulio išvedžiojimų, prisiminė buv. JAV LB cv pirm. J. Jasaičio žodžiai, pasakytį privačiose kun. J. Kubiliaus isleistuvėse Gradinų šeimoje. „Kada visa organizuota Lietuvių Bendruomenė pasiekė tokių laimėjimų, kokius lietuvių išelvisijos n u d a i pasiekia dvylikos žmonių lietuvių jėzuitų bendruomenė...?“

MUZIKA SUKAKTIS

Spalio 1 d. Brigton Parko Čikagoje liet. parapijos parapijiečiai pagerbė savo vargonininką muz. Justą Kudirką, kuris toje pačioje parapijoje vargoninkauja jau 45 metai. Šios parapijos klebonas yra prel. D. Mozers, o vikarų tarpe randam ir veiklų LB narį kun. J. Planikį. Muz. J. Kudirka yra įdomus asmuo. Savo laiku jis buvo žinomas solistas. Kai kūrėsi Lietuvos opera, jis grįžo į tėvynę ir kurį laiką dainavo operoje. Apie 1925 m. vėl grįžo į JAV, su koncertais aplankė nemažai lietuviškų kolonijų, o iš tų laikų yra išlikusių ir jo įdainuotų plokštelių. Su muz. J. Kudirka teko asmeniškai susipažinti 1956 m., kai buvo rengiama I JAV ir Kanados lietuvių dainų šventė. Kalkurie LB vadai ir dabar dar skelbia, kad ir pirmąją šventę rengusi LB. Tikrovė kitokia: ją rengė iš įvairių chorų bei lietuvių Vargonininkų S-gos sudarytas vykd-

Munro. Gibson. Burghardt. Lanctot. McGuinness.

Jie stipriai atstovaus Hamiltono apylinkei Otavoje.

Jack
Burghardt
Hamilton
WestColin
Gibson
Hamilton-
WentworthJohn
Munro
Hamilton
EastHarvey
Lanctot
Hamilton
MountainNorm
McGuinness
Halton-
Wentworth

Hamiltono srityje BALSUOKITE UŽ LIBERALUS

ISTATYMAI SAUGO JUS NUO DISKRIMINACIJOS DARBO SRITYJE

Jei negavote darbo ar pakėlimo darbe, jei buvote atleistas iš darbo ir manote, kad tai padaryta dėl Jūsų rasės, spalvos, religijos ar tautinės kilmės, — galbūt esate diskriminacijos auka.

Kanados darbo įstatymai ir kaikurie provinciniai žmogaus teisių įstatymai saugo Jus nuo diskriminacijos darbo srityje.

Kanados Darbo Departamentas yra giliai susirūpinęs teisingu įdarbinimu. Mūsų pareigūnai pa-

dės išspręsti tokias žmonių santykių problemas abiejų pusių naudai — darbininko ir darbdavio.

Jei turite sunkumų su diskriminacija, ypač darbo srityje, esančioje federacinės vyriausybės žinioje, rašykite: Fair Employment Practices, Canada Department of Labour, Ottawa, K1A 0J2

Labour
CanadaTravail
Canada

Hon. Martin O'Connell, Minister
Bernard Wilson, Deputy Minister

TORONTO MIESTAS**SAVIVALDYBINIAI RINKIMAI****pirmadienį, gruodžio 4, 1972****AR JŪSŲ PAVARDĖ YRA
RINKIKŲ SĄRAŠUOSE?**

Tai galite patikrinti peržiūrėdami rinkikų sąrašą, iškabintą Jūsų rinkiminėje apylinkėje arba paskambinę telefonu...

MIESTO RAŠTVEDŽIO ĮSTAIGAI **367-7800** šokiadieniais nuo spalio 26 iki lapkričio 3 nuo 9 v. r. iki 9 v. v.
ir šeštadienį, spalio 28, nuo 10 v. r. iki 4 v. p. p.

Kas gali balsuoti?

Balsuoti savivaldybiniuose rinkimuose gali asmuo, kuris balsuotojų surašymo laikotarpyje (rugsėjo 5—spalio 10) buvo:

- tos savivaldybės gyventojas
- Kanados piliečiu arba britų valdiniu
- pilnų aštuoniolikos metų,

Arba, jei ne tos savivaldybės gyventojas,

- yra žemės savininkas ar nuomininkas toje savivaldybėje arba tokio savininko bei nuomininko sutuoktinis
- Kanados pilietis arba britų valdinys
- pilnų aštuoniolikos metų

Prašymai ištaisyti praleidimus arba klaidas sąraše turi būti parašyti ant **NUSTATYTOS FORMOS BLANKŲ**, kurie yra gaunami mano įstaigoje — miesto rotušėje.

PASKUTINĖ DIENA PADUOTI PRAŠYMUS YRA 1972 M. LAPKRIČIO 3

G. T. Batchelor, City Clerk

masis komitetas. Vykdomojo komiteto vicepirmininkas tada kaip tik ir buvo muz. J. Kudirka, komitete atstovavęs Lietuvių Vargonininkų Sąjungai. Iš tų dienų yra išlikę eilė idomių, o keliais atvejais ir liūdnų prisiminimų.

**NORITE SUSIPAŽINTI SU
„TĖVIŠKĖS ŽIBURIAIS“?
ATSIŪSIKITE SAVO ADRESĄ
— GAUSITE KELETA
NUMERIŲ NEMOKAMAI**

**KAS UŽ LIETUVĄ KOVOJA,
TAS Į LIETUVIŲ FONDA STOJA!**

Anoje gaublio pusėje

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

Ekonominė padėtis

Naujoji Zelandija — garsus žemės ūkio kraštas. Augina avis, galvijus, o pietinės salos lygumose apie Christchurch gerai auga kiekviečiai. Avis yra pagrindinis krašto ūkio produktas. Jų N. Zelandija turi 60 milijonų — daugiau kaip 20 avių kiekvienam gyventojui. Keliaudamas matysi avis visur, kiekvienoje krašto dalyje šimtais ir tūkstančiais. Jos ganosi laukuose ištišus metus.

Ūkininkas už avį vidutiniškai gauna \$6, o išdirbtas kailis krautuvė kainuoja \$12. Pasiūti kailiniai, kokie prieš porą metų Kanadoj buvo madoj, — apie \$100. Tai brangu vietinėm sąlygom, bet to, Zelandijos doleris 15% brangesnis už Kanados. Vilnoniai siūlai pigūs, bet megztinių kainos tos pačios, kaip Montrealyje už importuotus iš Italijos. Atrodo, kad šitoje srityje yra kažkoks nesusi-pratimas. Tas pats su vilnoniais kilimais, kurių pasirinkimas labai įvairus. Jie gaminti čia pat iš vietinės vilnos, bet kainos panašios į kanadiškes.

Bandoma kraštą pramoninti, bet kol kas didesnių laimėjimų nepasiekta. Krinta į akis perdidelis to paties gaminio įvairumas mažo krašto rinkoj. Tai labai ryškiai matyti šias eilutes rašančiajam geriau pažįstamoj statybinių medžiagų ir įrengimų pasiūloj, kur stokojama ne tik modernių darbo metodų, bet ir paprasčiausios standartizacijos. Kalta menka organizacija ir stoka biznieriškų sugebėjimų. Lietuvis inžinierius, paklaustas, kodėl tokios augštos statybų kainos, lyginant su darbininkų uždarbiais, pareiškė, kad kaip tik dėl minėtų priežasčių dolerio perkamoji vertė yra žymiai mažesnė kaip Amerikos kontinente.

Vietiniai maisto gaminiai — mėsa, pienas, duona yra žymiai pigesni, kaip Kanadoj, bet visa, kas importuota, net vaisiai, yra brangiau. Brangesnės ir visos importuotos industrinės prekės, kaip pvz. automobiliai, kurių Zelandijoje nestinga. Namų statyba ir įrengimas panašus į Australijos, tik čia dar daugiau medinių namų. Panašios ir kainos.

Zelandiečiai didžiuojasi, kad jų krašte žmonės labai gerai aprūpinti sociališkai. Vaikai gauna \$1.5 per savaitę, senatvės pensija seniai įvesta, vizitas pas gydytoją labai mažai kainuoja, ligoninės nemokamos, mokslas iki universiteto taip pat nemokamas. Minimalinis savaitės uždarbis vyrui — \$26, moteriai — \$18. Kai pasakai, kad ir kapitalistinėj Kanadoj daugumą tų socialinių naujovių turim, o bedarbio pašalpa yra žymiai didesnė už jų minimalinį uždarbį, nenori tikėti. Stebėtis reikia, kaip gera propagandos dozė iš valdžios pusės padaro krašto piliečius laimingus.

Jau iš nustatytų uždarbio minimumų galima spėti, kad jie žemesni kaip Australijoj. Iš tikrųjų labai geras profesijonalo atlyginimas retai prašoka \$8000 metams; dažnai sukasi apie \$6000. O pragyvenimas, išskyrus maistą, yra brangus, moks-las universitete kainuoja beveik tiek pat, kiek Kanadoj. Tad Naujoji Zelandija, nors kaip mažas žemės ūkio kraštas palyginti labai gražiai sutvarkytas, bet pasaulio viešojoji opinijoj naudojasi perdaug išpūsta ir nepagrįstai gera nuomone.

N. Zelandijos lietuviai

Po II pasaulinio karo N. Zelandijon pateko apie 200 lietuvių. Anksčiau jų čia nebuvo, gal išskyrus vieną kitą nuotykį jėškotoją. Aplamai, Zelandija imigracijos neskatiną, gyventojų skaičius auga labai mažai.

Nedidelis lietuvių skaičius išsiskleidė po visą didelį krašto plotą. Pasklidę jie ir dabar, tik skaičius žymiai sumažėjęs, nes dalis išvažiavo į Australiją ar Ameriką. Daugiausia lietuvių gyvena Aucklande. Čia reiškiasi ir šio krašto bendruomeninė veikla. Wellingtone, Christchurch, Dunedine ir kituose mažesniuose miestuose gyvena vos po porą trejetą šeimų, kurių neviena jau yra mišri. Nuoširdūs tai žmonės, bando palaikyti vieni su kitais ryšį ir pravažiuojanti sutinka šiltai. Tikrai pajunti "pasaulio lietuvių jėgą", kai atvykęs į tolimą Christchurch, iš kur amerikiečiai turi reguliari orinį susisiekimą "Operation Deep Freeze" su savo bazėm Antarktikoj, — sutinki žmogų, auginantį didelę zelandietišką šeimą, su kuriuo gali labai nuoširdžiai lietuviškai pasikalbėti.

Abu dirbdami, lietuviai sugebėjo neblogai įsikurti, vaikus išmoksinti. Tačiau mažas skaičius ir išsiblaškymas neleidžia bent kiek ilgiau išsilaikyti. Iš vidurinės kartos tik viena lietuviška šeima buvo sukurta ir ta pati jau prieš keletą metų persi-

kėlė Kanadon. Visos kitos šeimos yra mišrios. Dalis jaunųjų išvažiavoja Australijon, kiti čia šeimas sukuria, o tėvai atsiduria prieš dilemą: likti čia su sūnum savo dienų užbaigti ar važiuoti kitur pas dukrą? Praktiškos aplinkybės pasisako už pasilikimą.

Teko sutikti vidurinės kartos atstovų, gimusių Vokietijoj ar dar Lietuvoj, gražiai lietuviškai kalbančių ir galvojančių. Suti-kom net I pasaulio lietuvių jaunimo kongrese dalyvavusių. Šiemet gi į II kongresą jau niekas nebenuvyko. Dabartiniai paaugliai lietuviškai nebemoka, su tėvais angliškai kalba. Išsismė žmonės ir būtų virš žmogiškų jėgų ilgiau esamoj izoliacijoj išsilaikyti. Galim tik apgailestauti, kad turėdami tokią palyginti gerą ir plačią organizaciją, anom dienom iš Vokietijos leidom žmonėm emigruoti į betkokius tolimiausius pasaulio kampus ir betkokiais skaičiais.

Pabaigai

Lėktuvui pakilus iš Auckland kelionei atgal į mūsų laikinius namus Fidžį, mintyse blykčiojo per mėnesį susikaupusių įspūdžių šešėliai. Gražu ir gera buvo pamatyti, bet apsigyventi čia nesinorėjo. Džiaugėmės, kad laimė mus lydėjo anom pokario dienom, neatbloksdama į šitą gaublio pusę.

Toks pasisakymas gali atrodyti nepamatuotai griežtas. Juk žmonės čia gyvena nepalyginamai geriau, kaip daugelyje kitų kraštų. Gyvena ir lietuviai, prasi-kūrę, patenkinti ir laimingi savo pasirinktoj naujoj tėvynėj, tačiau yra aplinkybių, kurios prašalaitį verčia susimąstyti.

Ekonominę šių kraštų gerovę tenka lyginti su Amerikos kontinento dėl dviejų priežasčių. Pirmą, reikia turėti kokį nors mastelį, antrą, norisi žvelgti emigranto požiūriu. Nežiūrint emigracijos priežasčių, išeiviui yra natūralu pasirinkti kraštą, kur už įdėtas pastangas jis daugiausia naudos gali tikėtis. Už privilegiją savo gimtajame krašte gyventi žmogus gali atsisaikyti dalies apčiuopiamos naudos dėl augštesnių motyvų. Emigranto tokie sentimentai nesaisi-to. Šitaip ekonominę pusę vertinant, Amerika ir Kanada tampa emigrantų viliojančiais kraštais, nes su tuo pačiu pastangų kiekiu čia pasiekama daugiau. Bendras isitikinimas, kad kitur dirbama lengviau, yra mažesnė įtampa, kad žmogus turi daugiau laiko sau, — nėra pagrįstas jokiais duomenimis. Žmonės dirba visur, tik uždirba nevienodai. Turi jei ne vienu, tai kitų problemų ir sunaudoja gal tą patį kiekį nervus raminančių vaistų. Tik niekas apie tai nekalba tiek, kiek Amerikoj.

Negalima užmiršti ir geopolitinio žemės rutulio pasiskirstymo. Kontinentai jau suskirstyti pagal gyventojų odos spalvą: Europa ir Amerika baltos, Afrika ir Azija spalvotos. Okeanija taip pat turi savo spalvas ir atspalvius. Tai savitas pasaulis, apgyventas savitų žmonių. Čia jų namai. Argi 15 milijonų baltųjų ateivių gali įjėškoti sau namų šitoj sveitimoj jų-roj? Vien Indonezija turi 115 milijonų gyventojų, susispaudusių arti 200 žmonių į vieną kvadratinę mylią. Nuo Australijos Indoneziją skiria tik siauras vandens ruožas.

Tautiniu požiūriu pokario emigracijos politikoj buvo padaryta klaida pasiskleidžiant po tolimus egzotiškus kraštus. Tuo būdu ne tik Vokietijoj susitelkusi kompaktinė lietuvių masė buvo išretinta, bet ir žmonės be jokio paruošimo ir patirties pateko į visiškai naują aplinką. Kanadoj ir Amerikoj turėjom senas, ekonomiškai bei tautiškai stiprias lietuvių emigrantų grupes, kurios ne tik pagelbėjo naujiesiems įsikurti, bet ir buvo gyvu pavyzdžiu visuomeninėj bei kultūrinėj naujosios emigracijos gyvenimą formuojant. Australijon atvykusi gana gausi lietuvių masė nieko panašaus nerado ir gyvenimo sąlygų vėčiama pasklidę milžiniškame plote. Politinio emigranto galvosena, kad emigracija bus trumpalaikė, taip pat nepadėjo tvirtėi naujame krašte įsikurti. Kitaip galvojo menkai raštingas 19 šimtmečio lietuvis angliakasyss Skotijoj ar Pensilvanijoj. Jis rengėsi ten gyventi ir dėlto statė bažnyčias, klubus, steigė laikraščius.

Laikraščiai visada buvo ir yra efektingiausia išeivijai prieinama priemonė palaikyti artimą kontaktą tarp išblaškytų narių. Tačiau negalima sakyti, kad visos spaudos teikiamos galimybės kada nors buvo pilnai išnaudotos. Iš tikrųjų, juo toliau, juo blogiau. Menki, parapijinės apimtės ir lygio laikraščiai, kurių nestokojam, negali patenkinti pasaulio lietuvių interesus. Gi norėti, kad kiekvienas kraštas, kiekviena didesnė kolonija išleistų didelį, įdomų

ir lietuviui naudingą laikraštį būtų nerealu. Bet kodėl nepagalvoti apie kurio geresnio ir nuosaikesnio savitraščio atskiras laidas Kanadoje, Amerikoje, Australijoje, Anglijoje, Vakarų Europoje? Šituo naudojasi daugelis amerikietiškių žurnalų, kurie tą pačią dieną pasi-

rodo Niujorke, Sydnėjuje, Aucklande ir Montrealyje. Spausdinimo ir reprodukcijos menas per keliolika pastarųjų metų yra padaręs tokią pažangą, kad šis leidybos būdas yra visiškai prieinamas kukliom išeivijos sąlygom. Vienu laiku atjaunėjusiam Montrealyje šis reikalas

buvo pradėtas svarstyti, bet kitom aplinkybėm keičiantis buvo užmirštas.

Sitokios godos, mintys, norai ir pageidavimai kyla laikinai gyvenant ir dairantis anoj didelio gaublio pusėj.

Fidži, rugsėjis, 1972.

NEMOKAMA PAGALBA VISUOSE JŪSŲ IMIGRACIJOS REIKALUOSE

Užpildymas jūsų prašymo blanko nieko nekainuoja. Imigracinis apklausinėjimas nieko nekainuoja. Jei gerai nemokate anglų arba prancūzų kalbos, nesirūpinkite. Mes parūpinsime vertėją nemokamai.

Kanados imigracijos centrų pareigūnai padės jums kiekvienaime žingsnyje visuose imigracijos reikaluose. Už tai nieko nereikės mokėti.

Net ir tuo atveju, jeigu jūsų prašymas nebūtų patenkintas, mes galime jums padėti nemokamais patarimais.

Visi Kanados imigracijos patarnavimai yra nemokami

Canada Immigration Centre
Manpower and Immigration
Bryce Mackasey, Minister

Centre d'Immigration du Canada
Main-d'œuvre et Immigration
Bryce Mackasey, Ministre

"Matau Kanadą, šalį daugelio skirtybių, bet ir gausių įnašų, kurie prisideda prie mūsų šalies stiprinimo."

Ministeris pirmininkas Pierre Trudeau pabrėžė, kad visi kanadiečiai turi būti įgalinti puoselėti bei išlaikyti savo papročius, savo tradicijas.

Dėlto liberalų vyriausybė įvedė Kanadoje daugiakultūrę politiką. Ji reiškia paramą jūsiškei kultūrai, jūsų kaimyno kultūrai ir jų įnašą mūsų visuomenei.

Si parama nėra naujas dalykas liberalų vyriausybei. Ministerio pirmininko Trudeau veiksmai yra natūrali atbaiga ištiso liberalų dešimtmečio politikos, kuri rėmė daugelio kraštų žmonių norą sukurti jaukų gyvenimą Kanadoj, susijungti su draugais ir giminėmis, prisidėti prie naujosios šalies gerovės ir kultūrinio gyvastingumo.

Sio sprendimo išmintingumą liudija ir Trudeau vyriausybės darbai. Nuo 1968 m. suorganizuota beveik milijonas naujų darbų.

Asmeninės pajamos kiekvieno vyro, moters ir vaiko peržengė \$800. Mūsų pasiekti rezultatai pragyvenimo lygio kontrolės srityje yra geriausi Vakarų pasaulyje. Ekonominio Kanados augimo pavydi visas pasaulis.

Ypač buvo stengiamasi dalintis gerove tarp visų piliečių. Neturtingieji, neturį profesijos, jaunuoliai, ligoniai ir bedarbiai pasinaudojo naujomis arba pagerintomis programomis. Vyresnio amžiaus Kanados piliečiams parūpinta daugiau namų, duota naujų mokesčių atskaitų, padidintos pensijos. Visa tai padaryta pagal pragyvenimo lygio mastą.

Ką jūs galite padaryti?

Jūs, kaip Kanados pilietis, turite balsuoti. Pats raskite laiko balsuoti ir raginkite savo draugus palaikyti vyriausybę, turinčią tvirtą daugiakultūrės visuomenės sampratą, kuri atspindi ir veiksmaus. (PUBLISHED BY THE LIBERAL PARTY OF CANADA)

TAI SVARBŪS MOTYVAI REMTI MININISTERĮ PIRMININKĄ PIERRE TRUDEAU IR JŪSŲ LIBERALŲ KANDIDATĄ spalio 30, pirmadienį - balsuoti už liberalus

KITCHENER, ONTARIO

PADĖKA

Noriu pareikšti padėką lankiusiems mane ligoninėje ir namuose: Tėvui Rafaeliui, OFM, svečiams-lankytojams iš Čikagos p. p. Pociams, St. Paškonienei; Hamiltono lankytojams: p. p. J. Vainai, St. Zvirbliui, M. Milcheraičiui; Kičenerio lankytojams: p. A. Barsčiui, Buškevičiams, Cepaičiams, Tamuliūnams, Šmatovičiams, Siniauskams, Žažeckams, Ki-

naitienel, Brogams, Lazauskui, P. Jonikui, Mr. J. Gris family.

Atskirą ir nuoširdžią padėką reiškiau p. p. Laurinaičiams už ypatingą rūpestį ir globą ligos metu.

Jūsų lankymas ir parodytas prielankumas stiprino mane ne tik dvasiškai, bet ir fiziškai. Dar kartą visiems nuo širdies ačiū —

Stasys Saldžiūnas

Kitchener, Ont.

SUDBURY, ONTARIO

SEIMINIS POBŪVIS. Algio Remickio žmonai Bonai ir Kęstučio Remickio žmonai Suzanai L. J. Remickių restorane buvo suruoštas pobūvis "gandro" apsilankymo belaukiant. Dalyvavo labai daug ponų ir abidvi jaunamartės gavo daug ir vertingų dovanų.

DANGUOLĖ REMEIKYTĖ šiemet pradėjo dėstyti muziką bei dainavimą Marymount ir Cambrian kolegijose.

ALGIMANTAS KRUCAS, gimęs 1948 m., po šešerių metų sėkmingų politinių mokslų studijų Otavoje ir Sudburio Laurentidų universitetuose, gavo atsakingas pareigas Regio-

nal Government Sudburio rajone su darbovietė Sudbury.

SUDBURIO UNIVERSITETO studentų klubas surengė įvairių tautinių šokių festivalį. Jame dalyvavo ir lietuvių vyresniojo jaunimo grupė, kurią tik šį rudenį suorganizavo gimnazijos mokytoja Silvija Martinkutė. Lietuvių tautiniai šokiai visiems labai patiko ir susilaukė daug katučių. Taigi, dabar jau turime dvi šokių grupes: mažųjų "Ramūnelę" ir vyresniųjų, kuri dar nepakrikštuta.

— Šv. Mišias už a. a. Klemenso Žukausko vėlę antrųjų mirties metinių progą bus atlaikytos spalio 29 d. Užprašė Salomėja Poderienė. K. A. S.

St. Catharines, Ont.

VALDYBOMS PASIKEITUS. Išrinkus naują KLB St. Catharines apylinkės valdybą, tenka jai linkėti sėkmės ir palydėti senąją. Retai kuriai praėjusių valdybų teko tokia staiga susidėjusio darbo našta: Lietuvių Diena, parašų rinkimas, kelios parodos, demonstracija ir tautiniai minėjimai. Dirbo, žinoma, ir visa bendruomenė, nes be jos pastangų vargu būtų buvę įmanoma kas nors atlikti. Senoji valdyba sugebėjo nugaltėti visus nedarumus. Valdybos darbas ėjo sklandžiai. Visi nariai buvo pareigingi. Ypač daug dirbo pirm. Juozas Sarapnickas išsitus trejus metus. Jis yra uolus visuomenininkas, pralenkęs savo darbais ir tituluotus tautiečius. Giliąja tautinio darbo vąga varo ne skambūs postai, savireklamos pilni susirinkimai bei suvažiavimai, o pasišventę paprasti sūnūs ir dukros.

VYNUOGŲ SVENTĖ šiemet buvo milžiniško masto — dalyvavo apie pusę milijono žiūrovų, nors diena pasitaikė lietinga ir šalta. Buvo apie 80 orkestrų iš Kanados, JAV, Trinidado ir kitų kraštų. Dalyvavo ir lietuviai organizuoti.

JOHN MARTIN I BURMISTRUS? Atsiskius kandidatuoti dabartiniam miesto burmistrai Makenzy Chown, vienas pirmųjų kandidatų pasirodė esąs lietuvių bičiulis John Martin. Paprastai nei lietuviai, nei kitos tautybės burmistrai rinkimuose nedalyvauja. Išsirenka viešniai irgi negausiai balsuodami. Šiemet reikėtų dalyvauti labai aktyviai visoms tautybėms. Beveik būtų galima garantuoti, kad turėsime bene pirmą "saviškį" burmistrą. Tiesą pasakius ir M. Chown lietuviams buvo labai artimas. Vargu palankesnio bereikia. Ačiū jam tūkstantį kartų! Turėtumėm tai pasakyti jo išleistuvėse. Kor.

DEMONSTRAVUSIO JAUNIMO ...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Teismo sprendimas

Teismo užbaigai korespondentai P. Jankauskas ir A. Mackevičius skiria šias eilutes:

Teisiamųjų kaltė teismo proceso metu buvo visiškai įrodyta, ir visi teisiamieji pripažino kalti, pasmerkė savo antisovietinius veiksmus. Jie aiškinosi, kad, ardydami viešąją tvarką, elgėsi lengvabūdiškai ir apgalvestavo tai padarę.

Lietuvos TSR Aukščiausiasis teismas, įvertinęs visas bylos aplinkybes, nusprendė: nubausti V. Kaladę ir A. Kačinską laisvės atėmimu trejiems metams, paskiriant jiems atitinkamai sustiprintą ir griežtą režimą, o kitus teisiamuosius — laisvės atėmimu nuo pusantros iki trejų metų; V. Urbanavičiūtę, atsižvelgiant į nepilnametystę nusikaltimo įvykdymo metu, nuosūdiję prisipažinimą ir apgalvestavimą, — be laisvės atėmimo patalpos darbas vieneriems metams.

Kažkodėl tiksliai ir aiškiai paskelbta tik V. Kaladei ir A. Kačinskui paskirti jo baudmė, kuri, matyt, yra sunkiausia, nes minimas "sustiprintas ir griežtas režimas". Išryškinama taipgi ir lengviausioji baudmė, tekusi V. Urbanavičiūtei. Kitiems paskirtos baudmės tik bendrai suminimos, nutylint asmenis. O vis dėlto būtų įdomu žinoti, kurie iš jų gavo pusantrų ir kurie trejus metus kalėjimo.

Aplamai, iš viso aprašymo matyti, kad teisme buvo atskleista tikrai viena medalio pusė ir nutylėta antroji, kuri buvo esminė, būtent, politinė. Tuo būdu byla visiem palengvėjo. Prieš pasaulį Maskva, kad ir nevykusiai, užtušavo rezistencinį lietuvių demonstracijos pobūdį. Okupuotos Lietuvos kompartijai parankiau buvo teistis prieš Maskvą, o Kauno jaunuosius pavyko išvengti didesnių bausmių, skiriamų už politinius nusikaltimus. Vis dėlto niekam nepavyko nuslėpti tikrosios žygo prasmės, nes ir pro tuo sluogsnius aidai šauksmas "Laisvė Lietuvai!" Km.

Pajieškojimas

Jieškomas Vladas Vitauskas, kilęs nuo Šiaulių. Vokietijoje gyvenęs Hamburg stovykloje. Jieško Pranas Bružas, gyvenantis R. 2, Echo Bay, Ont. Žinantieji apie jieškomąjį Vitauską prašomi jam pranešti.

ELEKTROS RANGOVAS

Fleet Electric Co. Ltd.

Atlieku visus elektros

įrengimo darbus Toronte

923-7194. Sav. A. Čeponis

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BAČENAS

- telkia patarimus planuojantiems keliones
- sutvarko rezervacijų, nakvyinių ir kitus reikalus
- be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina eismo priemonės ekskursijoms
- patarnauja atskviečiant gimines

Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

PRANEŠIMAS

TORONTO PILIEČIAMS, GALINTIEMS GAUTI NEMOKAMĄ
Sniego valymą nuo viešųjų šaligatvių

KAS TURI TEISĘ?

Savininkai ar nuomininkai, gyvenantys vienos ar dviejų šeimų namuose ir jau gaunantys senatvės pensiją, turi teisę gauti nemokamą sniego nuvalymą, jeigu jų patalpose negyvena joks giminaitis žemiau 65 metų amžiaus.

REIKALAVIMAI

Asmenys turi asmeniškai kreiptis į miesto rotušę (City Hall), pažymėdami savo pavardę, adresą, senatvės pensijos gavimo įrodymą ir pasirašyti pareiškimą, kad visos pateiktos žinios yra teisingos.

(Pastaba. Senatvės pripažinimo laiškas, mėnesinis pensijos čekis ar senatvės pensijos čekio kopija yra pakankamas įrodymas).

Prašymai bus priimami naujoje miesto rotušėje tarp 9.30 v. r. ir 4 v. p. p. šiomis dienomis:

PIRMADIENI,	spalio 30, 1972	gyvenantieji 1 ir 2 apylinkėje
ANTRADIENI,	spalio 31, 1972	gyvenantieji 3 ir 4 apylinkėje
TREČIADIENI,	lapkričio 1, 1972	gyvenantieji 5, 6 ir 7 apylinkėje
KETVIRTADIENI,	lapkričio 2, 1972	gyvenantieji 8 ir 9 apylinkėje
PENKTADIENI,	lapkričio 3, 1972	gyvenantieji 10 ir 11 apylinkėje

Nuo pirmadienio, lapkričio 6, iki penktadienio, lapkričio 10 — gyvenantiems betkurioje apylinkėje

Po 1972 m. lapkričio 10 d. prašymai bus priimami: Department of Streets, 18 augšte, West Tower, miesto rotušėje, tarp 9 v. r. iki 4 v. p. p.

Jei esate namų savininkas, atsineškite nuosavybės mokesčių sąskaitą kartu su prašymu.

H. F. ATYEO, P. Eng.
gatvių priežiūros viršininkas

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

minių problemų ir nepakankamos užsienio kapitalo kontrolės. B. H. H. inicialai po vedamuoju liudija, kad jį parašė pats laikraščio leidėjas Beland H. Honderich. Pasak jo, laikraštis nėra patenkintas nei NDP socialistais, nei konservatoriais, tačiau dabartinėse aplinkybėse savo skaitytojams pataria remti konservatorius. "The Globe and Mail", ligšiolinis konservatorių rėmėjas, pripažįsta, kad dabartinė vyriausybė turi karpų — yra padariusi klaidų, bet jas bando taisyti. Pasak laikraščio, konservatorių išrinkimas problema neįsprendžius. R. Stanfieldas esąs geras vadas, vengiantis pigaus oportunizmo, bet jo būsimą kabineto narių C. Wagner, P. Hellyer, A. Lawrence, G. Hees, S. Roman nėra reikiamai išryškinę savų pozicijų. "The Globe and Mail" dienraščiu atrodė, kad tokiu atveju krašto vadovybė geriau yra patikėti dabartinei liberalų vyriausybei.

Konservatorių kandidatas Toronto Lakeshore rinkiminėje apylinkėje Dmytro Kupiak, II D. karo metais priklausęs S. Banderos ukrainiečių tautiniam sąjūdžiui, spaudos konferencijoje apkaltino Sovietų Sąjungos ambasadą kišimusi į parlamento rinkimus. Jo rinkiminėje apylinkėje yra plačiai paskleista Kieve išleista brošiūra, D. Kupiaką kaltinanti moterų ir vaikų žudymu. Sovietų Sąjunga jau 1946 m. reikalavo, kad Kanada D. Kupiaką grąžintų kaip karo nusikaltėlį, bet šis reikalavimas buvo atmetas, nes jis S. Banderos daliniuose kovojo ir prieš rusus, ir prieš vokiečius, siekdamas nepriklausomybės Ukrainai. Paties D. Kupiakio teigimu, pogrindinės veiklos metais jam yra tekę likviduoti sovietų komisarus bei organizaciją bandžiusius infiltruoti KGB agentus, bet jis nėra žudęs moterų ir vaikų. Sovietų Sąjungos ambasada teisinasi, kad tas brošiūras iš Kievo galėjo užsiskyti

ir gauti betkuris torontietis. Iš tikrųjų reikalus nėra jau toks paprastas, nes Sovietų Sąjungoje galima užsisakyti tik tuos leidinius, kurie yra įtraukti į oficialų metinį katalogą. Nėra jokios abejonės, kad šiuo atveju ambasada atėjo į talką vietiniams Toronto komunistams, kandidatuojančioms rinkimuose ir siekiantiems propagandinės naudą Kanados kompartijai.

Britų Kolumbijoje seneniai parlamento rinkimus laimėjusio NDP socialistų premjero D. Barrett švietimo ministrė E. Dailly nutarė atšaukti iš mokyklų VI skyrių sociologinio pobūdžio skaitinių knygą "Let's Visit Russia" apie Sovietų Sąjungą. Socialistams nepatinka šios knygos teiginiai, kad JAV išgelbėjo nuo komunizmo Europą, Graikiją ir Turkiją, kad Sovietų Sąjunga nesilaiko pažadų ir prailgina Vietnamo karą, kad ji visame pasaulyje mezga konfliktus. Knygos atšaukimas liudija, kad premjero D. Barrett socialinė vyriausybė visiškai nesugadavo pasaulio problemose ir nepažįsta Sovietų Sąjungos. Galimas dalykas, šiam sprendimui turi įtakos ir Karolis Marksas, socialistų ir komunistų tas pats tėvas. Knygos autoriai — J. Caldwell ir Julian Popescu. Pastarasis yra rumūnas, gerai pažinęs vokišką ir sovietinę Rumunijos okupaciją.

* Kun. Frederick Copleston, 65 m., vienas žymiausių Britanijos katalikų filosofų, aštuoniolikos "Filosofijos istorijos" autorius, paskirtas Anglijos Londono universiteto fakulteto dekanu. Tai pirmas atvejis, kad tokią augštą vietą tame universitete užima katalikas.

ATLIEKU GRINDŲ

ATNAUJINIMO

(sanding) poliravimo ir blizginimo darbus. Skambinti

Alfonsui LE 6-2805.

NATŪRALAUS MAISTO KRAUTUVĖ

Utopia-Organic Natural Foods

Savininkai — Izidorius ir Anelė Gataveckai

1558 Bloor St. W. (priešais Lietuvių Namus), Toronto 9, Ont.

Krautuvės tel. 537-3862 • Namų tel. 535-0164

Lietuviški sūriai, medus, visokių rūšių duona, vitaminai, šviežia morkų sūka, natūrali kosmetika, sveikatos knygos ir daug kitų dalykų

NUO LŪSNOS IKI DANGORAIZIOI
VERSLŲ BEI PRAMONĖS PASTATŲ ELEKTROS
ĮRENGIMAI, PRIEŽIŪRA IR KITI DARBAI

ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 489-5425 Petras Prakas

Namų: 920-2501 Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

A & B TAILORS

Sav. A. B. BERESNEVIČIUS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3

Tel. 531-1432

VYRIŠKŲ IR JAUNIMO

MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

Notaras

A. Liūdžius, B.L.

47 Howard Park Ave.

(Toronto-Dominion Bank pastatas)

Priėmimo laikas pagal susitarimą telefonu 537-1708

MEDUS -

reikalingas

sveikatai

Natūralus, nepasterizuotas

Induose ar korpuse. Iš bitynų:

30 Dewson St., Toronto 4, Ont.

Eagles Nest

Telefonas 534-0563

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS,

VALDŽIOS PRIPAZINTAS PLOMBERIS,

ATLIEKA ĮVAIRIUS VAMZDŲ IR

APSILŪYMO DARBUS.

Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto

Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

412 Roncesvalles Ave. (prie

Howard Park Ave.) Kabineto

telefonas LE 1-4251. Darbo valan-

dos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val.

vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ry-

to iki 4 val. po pietų.

Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus

telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.

M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 COLLEGE ST. TORONTO

Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v.

Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.

Wilktoria BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE.

(prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v.

ryto iki 9 val. vak.; šeštadie-

niais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

INSURANCE

DUDA 769-4612

2231 Bloor Street W.

231-6226
231-2661
Frank Barauskas, F.R.I.

REALTOR • INSURANCE

3282 BLOOR STREET WEST
ISLINGTON (6 Points Plaza)

CLEAR-VISION — **TV-HI-FI** —
Taisom ir parduodam prieinamom kainom
televizijos priimtuvus — paprastus ir spal-

Tel. 532-7733 1613 DUNDAS Street West

BALIO MASKELIŪNO
DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864 Namų tel. 277-0814

2483 LAKESHORE BLVD. W., TORONTO 14, ONT.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUNA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

A. ČIZIKAS ALFA RADIO & TV

- Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus •
- Statom ir taisom antenas •
- Didelis pasirinkimas lietuviškų plokštelių •

672 Lansdowne Ave. • Tel. 531-6165

DIDŽIAUSIOS IR GRAŽIAUSIOS EUROPIETIŠKOS MĖSOS IR SKANĖSTŲ
KRAUTUVĖS KANADOJE

SPECIALŲS GAMINIAI KAS SAVAITĖ

tip-top MEATS DELICATESSEN

1727 BLOOR STREET WEST (PRIEŠ KEELE POZEMINIO ŠTOTI)
YORKDALE SHOPPING CENTRE • FAIRVIEW MALL
(SHEPPARD AVE. / DON VALLEY PARKWAY)

ZIGGY'S AT SHERWAY GARDENS (QUEEN ELIZABETH II 27 kėlis)
HURON - SQUARE - SHOPPING CENTRE (Cooksville, 10 ir 5 kėlis)

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS
į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą
paprastu ir oro paštu.

Dovanos be maitos: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certifikatus), už kuriuos gavėjai gali pirkti prekių specialiose krautuvėse.
Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilį skolintis yra ribotas.
Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų gryno svorio. Turime parodimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAI — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIEUVIŲ ĮSTAIGA Baltic Exporting Co. 480 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO
Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALUZA

DUFFERIN RADIO AND TV
SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterijos. • Prityręs specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

AUTOMASINŲ PAGRINDINIS PATIKRINIMAS IR SUTAI-SYMAS, GREITAS ir SAŽINGAS PATARNAVIMAS.
Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College)
Sav. FRANK PETIT Tel. 531-1305

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

DUNDAS AUTO BODY
MAX KANE AUTO BODY
Dirbas sąžiningas ir garantuotas
Lietuvius aptarnauja Jonas Jurenas
430 BATHURST ST.
Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

BALTIC MOVERS
VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS
BALDAI IR KT.
Vežamas turtas pilnai apdraustas
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON ST., Toronto, Ont.

780 QUEEN ST. W.
PRIE GORE VALE
TEL. EM 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO
Vestuvinės nuotraukos
Meniškos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

TORONTONT

Sv. Jono Kr. par. žinios

— Šį savaitgalį laikrodinis atskamas 1 val. atgal. Pamaldos sekmadienį — pagal naują laiką.

— Anapilio sodybos statybai auکوjo po \$100: S. Jaseliūnas, V. Petravičius, A. Vaitkus, J. Sulcas; po \$50: P. Stripinis ir J. Bernatoniš; \$30: J. Karka; \$20: M. Korsakienė.

— Tikybos pamokos vaikams, besirengiantiems pirmajai Komunijai, vyksta sekmadieniais po 10 v. pamaldų pas lietuvaite seses.

— Seimos lankomos Port Credit — Malton rajone.

— Susisiekimo nelaimėje tragiškai žuvus a.a. Juozui Ingai, ponios Kirvaitienės broliui Lietuvoje, velionies artimiesiems gili užuojauta.

— Po vasaros pertraukos par. choras pradėjo repetuoti naują repertuarą. Labai prašome visus choristus įsijungti į giedojimą.

— Anelei ir Juozui Bernatoniams, praėjusį savaitgalį atšventusiems 50 metų vedybine sukaktį, geriausi sveikinimai. Sukaktuviniukų įjencija šeštadienio popietę par. bažnyčioje atliakytos specialios padėkos pamaldos.

— Vėlinių vokeliai mirusiųjų prisiminimui išdalinami šį sekmadienį pamaldų metu.

— Pamaldos kapinėse įvyks lapkričio 5, sekmadienį, 3 v. p.p.

— Pamatai naujiems paminklams išlieti praėjusią savaitę.

— Pamaldos: šį penktadienį 8 v. r. už a.a. Juozą Simonaitį; sekmadienį: 10 v. už a.a. Juozą Kriaučiūną, 11 v. už a.a. Juliją Pilkauskienę ir 12 v. už a.a. Klemensą Baliūną.

Lietuvių evangelikų liuteronų išganytojo parapijos žinios

— Penktadienį 6.30 v. konfirmacijų pamokos.

— Šį sekmadienį Reformacijos šventės bendros pamaldos. Pamokslą sakys kun. Alg. Žilinskis. Po pamaldų įvyks puota St. Martin in the Field anglikonų bažnyčios salėje, kampas Indian Grove ir Glenlake. Šiuo banketu bus pradėtas 1973 m. finansinis vėjus. Visi parapijiečiai, kurie jau bus padarę sprendimą, turės progą pasirašyti 1973 m. pažadus.

— Nuosirdžiai sveikiname Elena ir Juliją Grimus, kurie praėjusį šeštadienį savo giminių, draugų ir parapijiečių tarpe atšventė savo vedybinį 25-metį. Pona Grima susituokė 1947 m. spalio 11 d. Anglijoje. Visagalis teldy jįs toliau.

— Neuzmirškite šį šeštadienį atsukti laikrodžio rodyklės vieną valandą atgal — grįžtama į standartinį laiką.

— Sv. Juozapo ligoninėje serga Bronius Steponaitis, Western ligoninėje po operacijos sveiksta V. Lapaitienė.

— Jz. ir Anelė Bernatoniai praėjusį savaitgalį atšventė aukšien vedybų sukaktį padėkos pamaldomis ir vaišėmis. Jose dalyvavo gausus būrys bičiulių iš Toronto ir kitų vietovių. Du jų sūnūs yra baigę Toronto universitetą: Antanas — farmakologiją, o Juozas — inžineriją.

VIENTELE KANADOS VALDŽIOS REGISTRUOTA NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydomieji judesiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.P. R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

HIGH PARK RAJONE išnuomojamas antras aukštas. Pajaudinami suaugę žmonės. Skambinti po 6 v. tel. 536-4181.

PARDUODAMI įvairaus dydžio (2,5 ir 4 akrai) vasarnamiams sklypai ant Whitefish ežero kranto. Gražus ir žuvingas ežeras, kuris jungiasi su kitais dviem ežerais. Nuo Toronto 125 mylios, o nuo greitkelio — 2. Skambinti tel. 767-8711.

ISNUOMOJAMA KRAUTUVĖ arba parduodamas visas pastatas su mažu įmokėjimu. Skambinti tel. 488-2973.

PENSININKŲ SEIMA įieško dviejų kambarių, virtuvės ir atskiros prausyklos. Skambinti tel. 535-1693.

ISNUOMOJAMI du kambariai ir virtuvė su baldais arti College ir Dovercourt gatvių. Tel. 534-7086.

FOTOGRAFIAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarydai tel. 767-4737.

ATLIEKU VISUS NAMŲ REMONTŲ medžio darbus, taip pat darau ir naujus įrengimus. Pas mane galite gauti vartotų 2x4", durų, faneros. Tel. 839-4894. KAZYS CIBAS.

MORTGICIAI dėl pirkimo, pardavimo ar investavimo į naujus mortgicijus prašome skambinti p. Barauskui, Realtor 231-6226 Toronto.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, išvalymus rūstų, kelmų ir perkrausymo darbus. Skambinti po 5 v. p. p. tel. 535-4329.

Prisikėlimo par. žinios

— Mišios: ketvirtad., 8 v. už a. a. J. Buožę, užpr. p. Bakaitienės; penktad., 8.20 v. už a. a. Pr. Valaitį, užpr. L. Balaišio; šeštad., 8.30 v. už a. a. Jurgio ir Marijos vėles, užpr. P. A. Jurksaičių; 9 v. — už a. a. A. Pabedinską, užpr. Br. Pabedinskienės velionies mirties metinių proga; 9.30 v. — už a. a. O. Padvarskienę, užpr. O. Grigaravičienės; ateiinančių sekmadi., 8 v. — už a. a. E. Barauskienę, užpr. E. K. Šlekių; 9 v. — už a. a. Pr. Dailidienę, užpr. V. Dailidės; 10 v. — specialia šeimos intencija, užpr. J. A. Puterį; 11.15 v. — už a. a. Tėvą Modestą Stepaity, užpr. Prisikėlimo parapijos Katalikų Vyrų Draugijos; 12.15 v. — už a. a. J. Siminkevičių, užpr. B. P. Saplių.

— Tradicinės Vėlinių išvakarių pamaldos bus lapkričio 1, trečiadienį, 7.30 v.v. Bus iškilmingos koncertuotos Mišios, pamokslas, pereitais metais mirusių vardų paminėjimas.

— Kapų lankymo diena — lapkričio 5.

— Parapijos choro bendra repetacija — ketvirtadienį, 7.30 v.v.; ateiinančių sekmadienį po Sumos — moterų balsų repetacija.

— Pėnsininkų laisvavakaris — lapkričio 8, trečiadienį, 6.30 v. v.

— Religijos kursas suaugusiems, jau kelinti metai organizuojamas mūsų parapijos tarybos religinės sekcijos, prasidės lapkričio 15 d., 7.30 v. v. Iš anksto visus maloniai kviečiame gausiai lankyti, keliamais klausimais domėtis, juos studijuoti ir gyvai įsijungti į diskusijas.

— Dėvėtų drabužių išpardavimas, vadovaujamas p. Vingelienės ir organizuojamas parapijos tarybos ekonominės sekcijos, bus gruodžio 2 d. Neblogame stovyje senus, iš mados išėjusius, išaugtus drabužius kviečiame pasaugoti iki ateinančio mėn. vidurio ir atgabenti į par. raštinę.

— Uždaros savaitgalio rekolekcijos moterims — lapkričio 24-26 d. d. Registruojamasi pas Kat. Mot. Dr. Jos pirm. L. Murauskienę RO 3-6954. Uždaros savaitgalio rekolekcijos vyrams — gruodžio 1-3 d. d. Registruojamasi pas Kat. Vyrų Dr. Jos pirm. Jz. Sarūną 537-6615. Uždaros savaitgalio rekolekcijos jaunimui (berniukams ir mergaitėms, studentams ir lankantiems paskutines gimnazijos klases) numatomos neuzilgo. Teirautis pas V. Kolyčią 654-5481.

— T. Placidis, T. Antanas, T. Tadas ir Br. Hortulanas išvyko į Kennebunkporto vienuolyną atlikti metinių rekolekcijų. Jie grįš vėlai šeštadienį.

KLK Moterų Dr. Jos centro valdyba rengia simpoziumą lapkričio 12, sekmadienį, 4.30 v. p.p., Prisikėlimo parapijos auditorijoje. Visos moterys, studentės, studentai ir XIII-tos klasės jaunimas maloniai kviečiami atsilankyti. Simpozio tema: "Kodėl jaunimas bėga iš namų?" Dalyvauja: S. Butkeviciene — sociologė, G. Juozapavičiūtė — sociologė, J. Gotceitaitė-Ehlers — psichologė, E. Kriščiūnienė — pedagogė, G. Paulionienė — pedagogė, A. Paškauskas — med. studentas, R. Petrauskas — psichologas, sesuo Marija-Teresė — psichologė; moderatorė — A. Sungailienė. Po simpozio — vaišės, loterija. Laukiam!

KLKMD centro valdyba Gen. konsulas dr. J. Zmuidzinas, kviečiamas Klevelando Lietuvių Veteranų Sąjungos "Ramovė" ir LB apylinkės valdybų, sutiko pasakyti pagrindinę kalbą lapkričio 4 d. rengiamoje Lietuvos kariuomenės metinėje šventėje Klevelande.

Toronto burmistro rinkimai artėja ir rinkiminius vėjus pradeda įsisūbuoti. Tony O'Donohue susilaukia vis daugiau dėmesio visuomenėje. Neseniai jam pagerbti buvo surengtas didelis banketas Royal York viešbutyje. Airiai surengė atskirą banketą, kuriame dalyvavo 700 asmenų, sumokėję už įėjimą po \$25. Didelį banketą rengia graikai spalio 27 d. Tikimasi, kad ir lietuviai aktyviai įsijungs į rinkiminių vėjų.

SV. JONO PARAPIJOS KNYGYNE jau gauta:

V. Alanto SVENTARAGIS, istorinis romanas, I dalis. Kaina kietais viršeliais \$6, minkštais \$5.

J. Ereto KAZYS PAKSTAS (Tautinio šauklio odinėja) \$10.

MARIJOS LITANIJA (išleista Australijoje; manoma, kad tai Putino kūryba). Kaina \$1.25 (ne \$1.00 kaip buvo per klaidą paskelbta).

Visos knygos ir plokštelės parduomos papigintai.

BARONESSA Beauty Salon

Savininkė Alė Kerberienė
2265 BLOOR St. W.,
kampas Bloor-Durle gatvių

Telefonas 762-4252

Įvairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t.t. Prielamos kainos.

Klevelando tautinių šokių grupės "GRANDINĖLĖ" KONCERTAS

BILIJETAI GAUNAMI: Toronte — Sv. Jono parapijos kioske pas V. Aušrotą; Prisikėlimo parapijoje — pas A. Ulba, tel. 491-5159; pas T. Stanulį, tel. 533-6074; Londone — pas I. Danilūnienę, tel. 438-7694; St. Catharines — pas S. Zubricką, tel. 934-4613; Delhi-Tillsonburge — pas E. Augustinavičienę, tel. 582-2357; Hamilton — pas P. Grybą, tel. 529-2357, ir sekmadieniais po pamaldų parapijos salėje. Paštu galima irgi užsisakyti rašant: P. Grybas, 61 Magill St., Hamilton, Ont.

BILIJETŲ KAINOS: \$4, \$3, \$2, o vaikams ir studentams pusė kainos. Prašome bilietus įsigyti iš anksto.

Mergaičių choro "Aidas" tėvų komitetas

TORONTO "ŠATRIJOS" IR "RAMBYNO" TUNTŲ SKAUTŲ TĖVŲ KOMITETAS

lapkričio 18, šeštadienį, Prisikėlimo parapijos salėje rengia tradicinius

ŠOKIUS. BAZARA

Pradžia: BAZARO — 12 v., ŠOKIŲ — 7 v. v.

- Bufetas veiks nuo 12 v. Bus šiltų valgių ir įvairių gėrimų.
- Programą atliks Stepono Kairio muzikinis vienetas.
- Šokiams gros Al. DIMSKIO orkestras.

IEJIMAS I ŠOKIUS: suaugusiems — \$2.50, studentams — \$1.00 Skautų tėvų k-tas

Toronto Lietuvių Bendruomenės dramos mėgėjų grupė,

daugumos tautiečių prašoma, pakartos

LINKSMĄJĄ KOMEDIJĄ

TEODOLINDA

lapkričio 5, sekmadienį, 6.30 v.v.,

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS SALEJE

Įėjimas — laisva auka

nors būdu galės prisidėti ir padėti šiam Toronto rinkiminiam vėjui. Susipažinsime, pasivažinsime ir maloniai praleisime vakarą. Įėjimas visiems laisvas.

Atelitininkų Federacijos taryba posėdžiaus Toronto Prisikėlimo par. patalpose spalio 28-29 d. d. Posėdžių pradžia — šeštadienį, 1 v. p.p., muzikos studijoje, o sekmadienį — nuo 9 iki 11 v. r. Mišios — 11 v. r. Po pamaldų bus simpoziumas, kuriame padarys pranešimus: Federacijos dvasios vadas kun. prof. St. J. J. Federacijos vadas prof. J. P. Kinas, tarybos pirm. G. K. Jauskas, SJ, sendraugis sąjungos pirm. prof. A. Sužiedėlis. Tarybos posėdžius globo Toronto atelitininkai sendraugiai.

"Birbynės" choristų ir naujų narių susirinkimas įvyks Toronto Lietuvių Namuose (Alhambra ir Bloor) penktadienį, lapkričio 3 d., 8 v. v.

"Birbynės" tėvų komitetas Taikomosios dailės parodą rengia KLK Moterų Dr. Jos Prisikėlimo skyrius lapkričio 4-5 d. d. Prisikėlimo Parodų salėje. Parodą bus galima ne tik apžiūrėti, bet ir įsigyti tinkamų dovanų arčiau šventėms: keramikos dalykų, mežginių, papuošalų ir kitų dekoratyvinių dalykų. Rengėjos maloniai kviečia visuomenę atsilankyti ir paremti skyriaus kultūrinę veiklą.

Daugiakultūris teatras rengia festivalį, kuris prasidės lapkričio 5 ir baigsis lapkričio 19 d. Kas vakarą St. Lawrence Centre salėje bus vaidinami teatro veikalai įvairiomis kalbomis. Dalyvauja 12 tautybų, bet lietuvių vardo sąrašė nematyti. Įėjimas: \$4, \$3 ir \$2. Telefonas informacijai: 923-3149 arba 367-5792.

Kanados Latvų Federacija savo oficialiu raštu, skirtu etninei spaudai, organizacijoms, kandidatams į parlamentą, pareiškė nepasitenkinimą liberalų partijos vyriausybės ir skatina balsuoti už konservatorių partijos kandidatus.

"Gintaro" šokėjai atliko programą spalio 17 d. Maple Leaf Gardens ministerio pirm. P. E. Trudeau atsilankymo proga. Programoje dalyvavo ir kiti etniniai meno vienetai.

Toronto universiteto lietuviai studentai ryžtasi įsteigti "U of T Lithuanian Students Club". Iniciatorių komitetas tuo reikalu kviečia steigiamąjį susirinkimą lapkričio 2, ketvirtadienį, 4.30 v. u. u., International Student Centre, 33 St. George, Visi lietuviai studentai kviečiami

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA TEL. 727-3120

6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilijų, atsakomybės, gyvybės draudimas

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

"LITAS"

MOKA UŽ:

Einamasis s-tas 5.0%

Taupomasis s-tas 6.0%

Term. ind. 1 m. 6.5%

Term. ind. 2 m. 7.0%

Term. ind. 3 m. 7.5%

Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.

Kooperatinė namų ir kito turto apdrauda.

Kreiptis: Gil Constantini, C.I.B., Quebec Credit Union League, 17 Ronald Drive, Montreal West 263. Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

MONTREAL

DEVINTOSIOS VINCO KRĖVĖS

literatūrinės premijos įteikimas —

VAKARAS

lapkričio 4, šeštadienį, 7.30 v. v.,

AUSROS VARTŲ PARAPIJOS SALEJE,

1465 De Seve Street, Montrealyje

PROGRAMOJE:

Laureatas rašytojas J. Kralikauskas iš Toronto.

Režisiorė aktorė Aleksandra Gustaitienė ir satyrikas poetas Antanas Gustaitis iš Bostono.

Birutės Vaitkunaitės-Nagienės choreografija; atlieka išraiškos šokio grupė.

• BUFETAS • BARAS • ŠOKIAI

Bilietai: \$3, studentams — \$1.50

MLA Sambūris

Sv. Kazimiero par. žinios

— Labai mažai laiko liko iki metinės loterijos vakariinės, kuri įvyks lapkričio 11 d. mūsų parapijos šventainėje. Į šią įdomią vakarienę paprastai susirenka daug parapijiečių ir svečių. Patartina bilietus įsigyti iš anksto, nes paskutiniu momentu gali jų ir priūkti. Bilietų kainos — \$4, jaunimui-studentams — \$2. Bilietus platina par. k-to nariai.

— Nuo lapkričio 4, šeštadienio, Mišios bus laikomos 6 v. vak., o ne 7 kaip kad buvo iki šiol.

— Spalio 22 d., po 11 val. pamaldų, klebonijoje įvyko par. k-to narių posėdis, kuriame aptarta ateinančių metų samata ir nustatyta data metiniam parapijiečių susirinkimui.

— Mūsų klebonas netrukus baigs lankyti savo parapijiečius.

— Choro dalyviai J. St. Laimikiai savaitę laiko atostogavo Tobago saloje.

— Buvęs mūsų choro dalyvis dr. K. Ambrozaitis su savo žmona spalio 15 d. atsilankė mūsų bažnyčioje, ir ta proga susitiko su choristais. Šiuo metu jis gyvena Halifaxo mieste.

— Gaila, kad yra parapijiečių, kurie neskaito nei "T2", nei kitų lietuviškų laikraščių. Tai tenka patirti iš jų pačių, kai jie teiraujasi apie parapijos žinias. Yra ir tokių, kurie ima lietuviškus laikraščius, bet neskaito; pasitenkina anglų kalbos spauda. Bet anglų spauda nieko neraso apie lietuvių gyvenimą. Reikėtų uoliau skaityti lietuviškus laikraščius ir juos prenumeruoti.

— Metinei parapijos loterijai auکوjo: J. S. Laimikiai — presto virimui puoda, Gabrusevičiai — rekorderi, V. S. Vasiliauskai — savo rankų darbo, gražiais lietuviškais motyvais išdrožinėta knyžė. Visiems aukotojams nuosirdus ačiū. K. A.

Atsaisymas. "T. 2." 40 nr. Montreale kroniką paminėta, kad poetas H. Nagys yra paruošęs naują savo poezijos rinkinį "Atskrend sakalėlis". Autorius patikslina, kad jo tikrasis pavadinimas yra "Prisijaukinti sakala". — "T2" 42 nr. rašoma apie aštuonioliką V. Krėvės vardo premiją. Turėjo būti — devintąją.

Akademinis Sambūris ruošiasi V. Krėvės premijos įteikimui lapkričio 4 d. Šį kartą premija teko rašytojui J. Kralikauskui už "Vaisvilką". Anksčiau premijas po \$500 gavo: J. Aistis, J. Mekas, A. Mackus, V. Ramonas, Vaičiulaitis, K. Barėnas. Vertintųjų komisiją sudarė: pirm. V. Piečaitis, sekr. D. Kerbelytė, dr. I. Gražytė-Maziliauskienė, V. A. M. Katliškis, K. Ostrauskas, A. Jonynas, dr. H. Nagys.

Lietuvos kariuomenės atstėgimo 54-oji sukaktis bus paminėta lapkričio 25 d., 7 v.v., Ausros Vartų par. salėje. Minėjimą rengia kūrėjai-savanoriai, kariai veteranai ir šauliai. Programa bus paskelbta vėliau.

Birutė Vaitkunaitė-Nagienė, išraiškos šokėja ir mokytoja, šiuo metu uoliai repetuoja su lietuvių grupe specialią išraiškos šokio programą, kurią atliks Gabija ir Lilė Bendžiūtės, Jacinta Gustaitytė, Lilė Jonelytė ir Laima Skučaitė, tarkininkaujant Vidai Burbaitė su Vida Zitkute. B. Vaitkunaitės-Nagienės choreografuotas išraiškos šokio pastatymas bus atliktas Akademinio Sambūrio iškilmingame koncerte-baliuje lapkričio 4 d. Ausros Vartų par. salėje. Be to, koncertinėje dalyje dalyvauti iš Bostono atvyksta aktorė Aleksandra Gustaitienė ir satyrikas poetas Antanas Gustaitis.

Vakaro metu rašytojui Juozui Kralikauskui bus iškilmingai įteikta devintoji Vinco Krėvės literatūros premija. Laureatą ir jo kūrybą pristatys dr. Henrikas Nagys. Akademinio Sambūrio kruopščiai ruošiamas iškilmingas koncertas-balius žada būti vienas įdomiausių lietuviškų renginių Montrealyje, kuriame laukiama viešnių ir svečių iš Toronto ir Amerikos. z.

Seni "Lito" čekiai nustos galioti su spalio mėnesio pabaiga. Nariai išdavę "postdated" čekius turėtų juos pakeisti naujais. "Preauthorized" čekiais mokantieji savo paskolas, gyvybės draudos planus etc. prašomi naujų čekių įvedimu nesirūpinti, nes tuo reikalu jau pasirūpinęs pats "Litas". Nariai prašomi nerašyti čekių iš taupomųjų sąskaitų. Atteityje tokie čekiai bus grąžinti neapmokėti. Norintieji naudotis "Lito" čekiais turi atidaryti einamąsias D sąskaitas.